

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVIII, BROJ 52, ZAGREB, 20. SVIBNJA 2026. ISSN 0027-7932

S A D R Ź A J

	STRANICA		STRANICA		
647	Odluka o izboru predsjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske	1	657	Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-130/2025-9 od 27. travnja 2026.	23
648	Odluka o razrješenju i izboru člana Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskoga sabora	2	658	Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-148/2025-8 od 27. travnja 2026.	25
649	Odluka o razrješenju i imenovanju zamjenika voditelja Izaslanstva Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini NATO-a	2	659	Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-223/2025-6 od 27. travnja 2026.	26
650	Odluka o razrješenju člana i imenovanju članice Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda	2			
651	Pravilnik o obavljanju gospodarskog ribolova na moru okružujućom mrežom plivaricom – srdelarom	2			
652	Pravilnik o provedbi podintervencije 76.01.01. »Osiguranje poljoprivredne proizvodnje« iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027	4			
653	Indeks potrošačkih cijena u travnju 2026.	14			
654	Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-4021/2025 od 31. ožujka 2026.	14			
655	Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-29/2026-8 od 27. travnja 2026.	20			
656	Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-129/2024-5 od 27. travnja 2026.	22			

HRVATSKI SABOR

647

Na temelju odredbe članka 119. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Odbora za pravosuđe Hrvatskoga sabora, a u vezi s odredbom članka 44. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19., 130/20., 21/22., 60/22., 16/23., 155/23., 36/24. i 136/25.) i članka 51. Zakona o Državnom sudbenom vijeću (»Narodne novine«, br. 116/10., 57/11., 130/11., 13/13., 28/13., 82/15., 67/18., 126/19., 80/22., 16/23., 83/23. i 155/23.) Hrvatski sabor na sjednici 15. svibnja 2026. donio je

ODLUKU

O IZBORU PREDsjedNICE VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

MIRTA MATIĆ bira se za predsjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine.

Klasa: 021-04/26-07/14
Zagreb, 15. svibnja 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

648

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 46. i 84. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Hrvatski sabor na sjednici 15. svibnja 2026. donio je

ODLUKU

O RAZRJEŠENJU I IZBORU ČLANA ODBORA ZA RAD, MIROVINSKI SUSTAV I SOCIJALNO PARTNERSTVO HRVATSKOGA SABORA

I.

Razrješuje se član Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskoga sabora TOMISLAV ZADRO.

II.

Za člana Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskoga sabora bira se MARIN PILETIĆ.

III.

Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 021-04/26-03/12
Zagreb, 15. svibnja 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

649

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici 15. svibnja 2026. donio je

ODLUKU

O RAZRJEŠENJU I IMENOVANJU ZAMJENIKA VODITELJA IZASLANSTVA HRVATSKOGA SABORA U PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI NATO-a

I.

Razrješuje se dužnosti zamjenika voditelja Izaslanstva Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini NATO-a DARIO ZUROVEC.

II.

Za zamjenika voditelja Izaslanstva Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini NATO-a imenuje se dr. sc. IGOR PETERNEL.

III.

Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 021-04/26-04/1
Zagreb, 15. svibnja 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

650

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske i članka 9. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (»Narodne novine«, br. 16/19.) Hrvatski sabor na sjednici 15. svibnja 2026. donio je

ODLUKU

O RAZRJEŠENJU ČLANA I IMENOVANJU ČLANICE DRŽAVNOG POVJERENSTVA ZA PROCJENU ŠTETA OD PRIRODNIH NEPOGODA

I.

Razrješuje se član Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda imenovan na prijedlog Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine DAVORIN ORŠANIĆ.

II.

Za članicu Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine imenuje se SNEŽANA PENOVIĆ.

III.

Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 021-04/26-07/10
Zagreb, 15. svibnja 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

651

Na temelju članka 12. stavka 1. točaka 2. i 11. Zakona o morskom ribarstvu (»Narodne novine«, broj 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.) i članka 38. stavaka 2. i 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19. i 155/23.) ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova, donosi

PRAVILNIK O OBAVLJANJU GOSPODARSKOG RIBOLOVA NA MORU OKRUŽUJUĆOM MREŽOM PLIVARICOM – SRDELAROM

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se propisuju:

– uvjet obavljanja gospodarskog ribolova na moru okružujućom mrežom plivaricom – srdelarom (u daljnjem tekstu: plivarica srdelara)

- namjena plivarice srdelare
- konstrukcijsko-tehničke osobine i način upotrebe ribolovnog alata i opreme za ribolov plivaricom srdelarom
- postupanje sa slučajnim ulovom osjetljivih vrsta.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom osigurava provedba Uredbe (EU) 2019/1241 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o očuvanju ribolovnih resursa i zaštiti morskih ekosustava putem tehničkih mjera, o izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 2019/2006, (EZ) br. 1224/2009 i uredbi (EU) br. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 i (EU) 2019/1022 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 894/97, (EZ) br. 850/98, (EZ) br. 2549/2000, (EZ) br. 254/2002, (EZ) br. 812/2004 i (EZ) br. 2187/2005.

Pojmovnik

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilniku imaju sljedeće značenje:

a) »Mala plava riba« podrazumijeva sljedeće vrste riba: iglica (*Belone belone*), inćun (*Engraulis encrasicolus*), papalina (*Sprattus sprattus*), plavica (*Scomber colias*), skuša (*Scomber scombrus*), srdelo (*Sardina pilchardus*), srdelo golema (*Sardinella aurita*) i šaruni (*Trachurus trachurus* i *Trachurus mediterraneus*)

b) »Umjetna rasvjeta« je rasvjeta na ulovnom (glavnom) plovilu, pomoćnim plovilima, uključujući i podvodna rasvjetna tijela, koja u ribolovu plivaricom srdelarom služi za privlačenje male plave ribe na određeno područje i njihovog koncentriranja u plovu

c) »Ribolovna operacija plivaricom srdelarom« znači svaka aktivnost vezana uz traženje ribe, uključivanje umjetne rasvjete radi privlačenja male plave ribe, polaganje plivarice srdelare u more, povlačenje stezača radi zatvaranja donjeg dijela mreže ispod plove, izvlačenje stezača, vađenje ulova i podizanje mreže na plovilo.

Uvjet obavljanja ribolova plivaricom srdelarom

Članak 4.

Ribolov plivaricom srdelarom smije obavljati samo ovlaštenik povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova na moru plovilom na koje je izdano važeće Odobrenje za gospodarski ribolov plivaricom srdelarom.

Namjena plivarice srdelare

Članak 5.

(1) Plivarica srdelara namijenjena je za ciljani ribolov male plave ribe.

(2) Ciljani ribolov iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva ribolov u kojemu mala plava riba predstavlja najmanje 80 % mase ukupnog ulova u jednoj ribolovnoj operaciji.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako u strukturi zadržanog ulova u sklopu jedne ribolovne operacije mala plava riba predstavlja minimalno 50 % ukupnog ulova, ciljanim ribolovom smatrat će se i ulov sljedećih vrsta: palamida (*Sarda sarda*), luc (*Euthynnus alletteratus*), trup/rumbac (*Auxis rochei*), lica (*Lichia amia*), strijelka (*Pomatomus saltatrix*), lampuga (*Coryphaena hippurus*), bukva (*Boops boops*), ušata (*Oblada melanura*), salpa (*Sarpa salpa*) i škaram (*Sphyaena sphyraena*).

(4) Zabranjeno je zadržavanje na plovilu, iskrcaj i stavljanje na tržište ulova koji nije u skladu sa stavicama 1., 2. i 3. ovoga članka.

(5) Posebne odredbe vezane uz prilov tune i igluna propisane su posebnim podzakonskim aktima kojima se uređuju ribolovne mogućnosti za plavoperajnu tunu i ribolovne mogućnosti za igluna.

Konstrukcijsko-tehničke osobine i način upotrebe plivarice srdelare i opreme za ribolov

Članak 6.

(1) Plivarica srdelara je okružujuća mreža koja se u osnovi sastoji od mrežnog tega na čijem se gornjem dijelu nalaze plovci koji omogućavaju da se gornji dio mreže nalazi na površini mora (plutnja), a na donjem dijelu opterećivači koji omogućavaju vertikalno postavljanje mreže u stupcu mora (olovnja). Na olovni je postavljen i niz prstenova kroz koji prolazi stezač (imbroy) koji omogućava sakupljanje i zatvaranje donjeg dijela mreže.

(2) U ribolovu plivaricom srdelarom na ulovno plovilo dozvoljeno je koristiti najviše tri (3) pomoćna plovila.

(3) Ukupna snaga umjetne rasvjete instalirana na ulovnom plovilu je najviše 7000 W, a u okviru tog ograničenja, ukupna instalirana snaga podvodnih rasvjetnih tijela smije biti najviše 2000 W.

(4) Ukupna instalirana snaga na svim pomoćnim plovilima smije biti najviše 3000W.

(5) Zabranjeno je istovremeno korištenje umjetne rasvjete na glavnom i pomoćnim plovilima.

(6) Zabranjena je upotreba zračnih i podvodnih dronova te plutajućih ili plovećih objekata na daljinsko upravljanje, kao uređaja/objekata na koja je instalirana umjetna rasvjeta.

(7) Najmanja udaljenost između plovila koja obavljaju ribolov plivaricom srdelarom ne smije biti manja od 0,5 nautičkih milja.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka u vanjskom ribolovnom moru najmanja udaljenost između plovila koja obavljaju ribolov plivaricom srdelarom ne smije biti manja od 0,8 nautičkih milja.

Postupanje sa slučajnim ulovom osjetljivih vrsta

Članak 7.

(1) Zapovjednici ribarskih plovila dužni su kod ribolova plivaricom srdelarom, koliko god je to moguće, izbjegavati okruživanje osjetljivih vrsta hrskavičnjača, morskih kornjača, morskih ptica ili morskih sisavaca navedenih u posebnom propisu kojim se uređuje oblik, sadržaj i način vođenja i dostave podataka o ulovu u gospodarskom ribolovu na moru.

(2) Ukoliko se prilikom obavljanja ribolova plivaricom srdelarom slučajno zapašu i primjerci osjetljivih vrsta iz stavka 1. ovoga članka, ti se primjerci moraju pustiti živi i neozljeđeni te se njihova prisutnost mora na odgovarajući način zabilježiti u očevidniku.

(3) Ukoliko se primjerci osjetljivih vrsta iz stavka 1. ovoga članka ozlijede prilikom obavljanja ribolova, takve je primjerke dozvoljeno izvući na plovilo i iskrcati radi pružanja pomoći, odnosno spašavanja, pod uvjetom da su nadležna nacionalna tijela propisno i službeno obaviještena prije povratka u luku.

(4) Ukoliko primjerci osjetljivih vrsta iz stavka 1. ovoga članka uginu tijekom obavljanja ribolova, takvi se ishodi također moraju na odgovarajući način zabilježiti u očevidniku sukladno posebnom propisu kojim se uređuje oblik, sadržaj i način vođenja i dostave podataka o ulovu u gospodarskom ribolovu na moru.

Završne odredbe

Članak 8.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o obavljanju gospodarskog ribolova na moru okružujućom mrežom plivarićom – srdelarom (»Narodne novine« br. 105/17., 37/18. i 20/19.).

Članak 9.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/26-01/21
Urbroj: 525-12/917-26-3
Zagreb, 5. svibnja 2026.

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlajčić, v. r.

652

Na temelju članka 8.a stavka 27. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18, 42/20, 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21, 152/22 i 152/24), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

PRAVILNIK

O PROVEDBI PODINTERVENCIJE 76.01.01. »OSIGURANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE« IZ STRATEŠKOG PLANA ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE REPUBLIKE HRVATSKE 2023. – 2027.

DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se provedba podintervencije 76.01.01. »Osiguranje poljoprivredne proizvodnje« (u daljnjem tekstu: podintervencija 76.01.01.) iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. (u daljnjem tekstu: Strateški plan), postupci dodjele potpore koje provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja), ovlasti Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) kao Upravljačkog tijela (u daljnjem tekstu: Upravljačko tijelo) i postupanje po žalbama na odluke Agencije za plaćanja.

Provedba propisa

Članak 2.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se provedba podintervencije 76.01.01. u skladu s uredbama iz ovoga članka i njihovim ispravcima, izmjenama i dopunama:

– Uredba (EU) broj 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru Zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbi (EU) broj 1305/2013 i (EU) broj 1307/2013 (SL L 435, 6. 12. 2021.).

– Delegirana uredba Komisije (EU) broj 2022/126 od 7. prosinca 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća dodatnim zahtjevima za određene vrste intervencija koje države članice određuju u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a za razdoblje od 2023. do 2027. na temelju te uredbe i pravilima o omjeru za standard 1 za dobre poljoprivredne i ekološke uvjete (GAEC) (SL L 20, 31. 1. 2022.) (u daljnjem tekstu: Delegirana uredba (EU) broj 2022/126)

– Uredba (EU) broj 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o financiranju i nadzoru Zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) broj 1306/2013 (SL L 435, 6. 12. 2021.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) broj 2021/2116)

– Delegirana uredba Komisije (EU) broj 2022/127 od 7. prosinca 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća pravilima o agencijama za plaćanja i drugim tijelima, financijskom upravljanju, poravnanju računa, sredstvima osiguranja i upotrebi eura (SL L 435, 6. 12. 2021.).

– Provedbena uredba Komisije (EU) broj 2022/128 od 21. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu agencija za plaćanja i drugih tijela, financijskog upravljanja, poravnanja računa, provjera, sredstava osiguranja i transparentnosti (SL L 20/131, 31. 1. 2022.).

– Uredba Komisije (EU) broj 2021/1237 od 23. srpnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) broj 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 270/39, 29. 7. 2021.).

– Uredba Komisije (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 327, 21. 12. 2022.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) broj 2022/2472).

Pojmovi

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

a) *korisnik* je aktivni poljoprivrednik koji je podnio zahtjev za isplatu potpore

b) *javna potpora* je svaki oblik potpore koji potječe iz proračuna javnopravnih tijela (tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje imaju javne ovlasti) i proračuna Europske unije stavljenog na raspolaganje Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj, a predstavlja bespovratna sredstva ili financijske instrumente

c) *intenzitet javne potpore* je postotni udio javne potpore u prihvatljivim troškovima

d) *natječaj* je javno objavljeni poziv za podnošenje zahtjeva za isplatu potpore unutar intervencije iz Strateškog plana, a sastoji se od teksta natječaja te priloga i obrazaca

e) *prihvatljivi troškovi* su troškovi koji mogu biti sufinancirani bespovratnim sredstvima iz Strateškog plana

f) *neprihvatljivi troškovi* su troškovi koji ne mogu biti sufinancirani bespovratnim sredstvima iz Strateškog plana

g) *poduzeće* je svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik, a sve u skladu s člankom 1. Priloga I. Uredbe (EU) broj 2022/2472

h) *dopuna* je naknadno dostavljanje informacija, dokumentacije ili dijela dokumentacije na zahtjev Agencije za plaćanja

i) *obrazloženje* je pojašnjenje određene nejasnoće ili neusklađenosti u navodima/dokumentima/izračunima te ispravak neusklađenih navoda i/ili neispravnih izračuna

j) *nepravilnost* je povreda odredbi prava Zajednice koja proizlazi iz učinjene ili propuštene radnje od gospodarskog subjekta, a što je dovelo ili je moglo dovesti u pitanje opći proračun Zajednice ili proračune kojima Zajednice upravljaju, bilo smanjenjem ili gubitkom prihoda iz vlastitih sredstava prikupljenih izravno u ime Zajednice ili neopravdanim izdancima u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe (EZ, Euratom) broj 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23. 12. 1995.), odnosno članka 2. stavka 1. točke a) Uredbe (EU) broj 2021/2116

k) *sumnja na prijevare* je nepravilnost koja je razlog za pokretanje upravnih ili sudskih postupaka na nacionalnoj razini kako bi se utvrdilo postojanje postupanja s namjerom, osobito prijave, iz članka 1. stavka 1. točke (a) Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica koja je sastavljena na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji

l) *maksimalni iznos potpore* predstavlja najviši prihvatljiv iznos troška koji Agencija za plaćanja može odobriti korisniku

m) *polica osiguranja* je isprava o sklopljenom ugovoru o osiguranju

n) *vezana polica* je bilo koja druga polica osiguranja pored one koja je predmet prijave na natječaj, a koja se odnosi na poljoprivrednu proizvodnju korisnika i pokriva štete do 20 % poljoprivrednog potencijala ili proizvodnje

o) *društvo za osiguranje* je pravna osoba kako je definirano propisom kojim se uređuje područje osiguranja

p) *predmet osiguranja* je vrijednost:

– biljne proizvodnje (prinos, urod uključujući kvalitetu) korisnika na određenoj proizvodnoj jedinici koju predstavlja ARKOD parcela

– stočarske proizvodnje (grlo, kljun, proizvod, uključujući kvalitetu) korisnika na određenoj proizvodnoj jedinici koju predstavlja Jedinствeni identifikacijski broj gospodarstva (u daljnjem tekstu: JIBG) ili Jedinствeni registracijski broj objekta (u daljnjem tekstu: JRB) ako je primjenjivo i Identifikacijska kartica gospodarstva (u daljnjem tekstu: IKG) ili Identifikacijska kartica subjekta (IKS) u skladu s propisima kojima se uređuje područje zdravlja životinja

q) *proizvođačka organizacija* je pravna osoba priznata u skladu s posebnim propisom o priznavanju i potporama za početak rada proizvođačkih organizacija, odnosno propisom o proizvođačkim organizacijama i drugim oblicima udruženja primarnih poljoprivrednih proizvođača

r) *premijska stopa* je cijena koja se računa u odnosu na osnovicu za obračun premije, iskazuje se u postotku

s) *nepovoljne klimatske prilike u poljoprivredi* su nepovoljni vremenski uvjeti kao što su mraz, udar groma, oluja, tuča, led, duža razdoblja visokih temperatura i jaka kiša, koji se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom, kao i njihove posljedice u obliku poplava, suša i/ili požara

t) *bolesti životinja* su bolesti utvrđene od Svjetske organizacije za zdravlje životinja i navedene u popisu bolesti životinja u Prilogu I. ovoga Pravilnika

u) *trajanje osiguranja* je razdoblje osiguranja na koje je sklopljen ugovor o osiguranju odnosno vrijeme pokrivanja rizika od datuma početka osiguranja do datuma isteka osiguranja

v) *iznos osiguranja* je ugovorena vrijednost predmeta osiguranja

w) *premijsa* je iznos koji se plaća za osiguranje ugovorenih rizika po ugovoru o osiguranju

x) *osigurani slučaj* je događaj prouzročen osiguranim rizikom

y) *osigurnina* je iznos koji je društvo za osiguranje dužno isplatiti osiguraniku kad se dogodi osigurani slučaj

z) *ARKOD* je sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom grafičkom obliku (u daljnjem tekstu: ARKOD)

aa) *AGRONET* je zaštićena mrežna aplikacija koja je između ostalog namijenjena i korisnicima potpora iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (u daljnjem tekstu: EPFRR), fondova za upis u Evidenciju korisnika potpora u ruralnom razvoju i ribarstvu

bb) *elektroničko popunjavanje EPFRR zahtjeva za potporu/promjenu/isplatu/odustajanje te preuzimanje EPFRR odluka/pisama/izmjene odluka/potvrda* (u daljnjem tekstu: AGRONET)

cc) *aktivni poljoprivrednik je:*

– fizička osoba upisana u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava čiji je standardni ekonomski rezultat veći od 3.000 EUR u skladu sa Zakonom o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 29/18 i 32/19)

– fizička i pravna osoba upisana u Upisnik poljoprivrednika u skladu s Pravilnikom o Upisniku poljoprivrednika (»Narodne novine«, br. 62/19 i 91/20) čiji je standardni ekonomski rezultat veći od 3.000 EUR

– aktivnim poljoprivrednikom smatraju se i svi poljoprivrednici koji su u prethodnoj godini primili izravna plaćanja u iznosu manjem od 5.000 EUR

dd) *viša sila i izvanredne okolnosti* kako su definirane u članku 3. Uredbe 2021/2116.

Načela provedbe postupka dodjele potpore

Članak 4.

Načela provedbe postupka dodjele potpore su:

a) načelo jednakog postupanja prema svim korisnicima i svim uključenim stranama pri ostvarivanju prava i ispunjavanju obveza

b) načelo zabrane svake diskriminacije utemeljene na osnovi predodžbi utemeljenih na spolnom, rodnom, rasnom, etničkom, nacionalnom, vjerskom, političkom određenju ili uvjerenju ili na dobnoj, obrazovnoj, invalidskoj, imovinskoj, socijalnoj ili drugom društvenom pripadanju, osobini ili položaju

c) načelo transparentnosti podrazumijeva da se svi dokumenti kojima se ne krši neko od načela stavljaju dostupnima svim zainteresiranim stranama

d) načelo zaštite osobnih podataka u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka, tajnost podataka i zaštita tajnosti podataka

e) načelo razmjernosti podrazumijeva da je opseg postupanja razmjernan cilju odnosno očekivanom ishodu

f) načelo sprječavanja sukoba interesa podrazumijeva nepristrano i objektivno obavljanje funkcija i izvršavanje zadataka svih osoba uključenih u postupak dodjele potpore odnosno bespovratnih sredstava, a koje može biti narušeno zbog postojanja (krvnog) srodstva, obiteljskih odnosa ili druge emotivne zajednice, pripadnosti političkoj stranci ili određenom političkom ili drugom uvjerenju, gospodarskog interesa odnosno bilo kojeg drugog zajedničkog interesa s korisnikom

g) načelo povjerljivosti postupka dodjele potpore podrazumijeva da osobe koje su uključene u postupak dodjele potpore svaki povjerljivi dokument i informaciju (pisanu ili usmenu) povezanu s tijekom postupka dodjele potpore kao i s predmetom postupka dodjele potpore čuvaju kao tajnu, uporebljavajući je isključivo u kontekstu i u svrhu provedbe postupka dodjele potpore.

Zaštita financijskih interesa Europske unije i Republike Hrvatske

Članak 5.

(1) Agencija za plaćanja, u suradnji s Ministarstvom, u skladu s člankom 59. Uredbe (EU) br. 2021/2116, osigurava učinkovitu zaštitu financijskih interesa Europske unije i Republike Hrvatske te uspostavlja sustav upravljanja i kontrola koje uključuju provjere u postupku dodjele potpore kao i provjere tijekom provedbe projekta i nakon konačne isplate kako bi na učinkovit način i razmjerno u odnosu na administrativno i financijsko opterećenje utvrdila, spriječila i sankcionirala nepravilnosti, a posebno pokušaj prijevare i umjetnih stvaranja uvjeta za ostvarivanje prava na potporu.

(2) Kada u postupku dodjele i/ili isplate potpore Agencija za plaćanja utvrdi postojanje sumnje na prijevaru za kaznena djela iz članka 3. i 4. Direktive (EU) 2017/1371, Agencija za plaćanja zastaje s postupkom dodjele/isplate potpore te podnosi kaznenu prijavu nadležnom tijelu.

(3) Nakon što Agencija za plaćanja zaprimi od nadležnog tijela obavijest da je pokrenut kazneni postupak za kaznena djela iz članka 3. i 4. Direktive (EU) 2017/1371, dostavlja korisniku Obavijest o privremenoj odgodi dodjele i/ili isplate potpore.

(4) Ako nadležna pravosuđna tijela odbace kaznenu prijavu, obustave kazneni postupak, donesu pravomoćnu odbijajuću presudu ili pravomoćnom presudom oslobode korisnika za počinjenje kaznenog djela u kaznenom postupku pokrenutom na temelju sumnje na prijevaru, Agencija za plaćanja će korisnika kojemu je izdana obavijest iz stavka 3. ovoga članka u roku od 30 dana od zaprimanja odluke/rješenja pravosuđnog tijela obavijestiti o nastavku postupka dodjele i/ili isplate potpore.

(5) Agencija za plaćanja će korisnicima kojima je izrečena pravomoćna presuda kojom se proglašava krivim za počinjenje kaznenog djela za kaznena djela iz članka 3. i 4. Direktive (EU) 2017/1371:

a) odbiti sve zahtjeve koji su u tijeku postupka administrativne kontrole

b) raskinuti sve važeće ugovore o financiranju za projekte koji nisu isplaćeni u cijelosti, u slučajevima kada se ugovori o financiranju sklapaju

c) poništiti sve odluke koje je izdala, a kojima su stekli prava na potporu

d) obustaviti sva plaćanja

e) zatražiti povrat sredstava u odnosu na ona sredstva koja nisu predmetom instituta oduzimanja imovinske koristi u kaznenom postupku za sve projekte/zahtjeve koji već nisu konačno isplaćeni.

(6) Na akte Agencije za plaćanja donesene u postupcima iz stavka 5. ovoga članka korisnik ne može izjaviti žalbu već može pokrenuti upravni spor.

(7) Osoba koju su nadležna pravosuđna tijela pravomoćnom presudom proglasila krivom te fizičke i pravne osobe u kojima je osuđena osoba vlasnik obrta i/ili nositelj/član poljoprivrednog gospodarstva i/ili osnivač/član društva i/ili osoba ovlaštena za zastupanje, neovisno o udjelu vlasničkih ili upravljačkih prava, u kalendarskoj godini donošenja pravomoćne presude i u sljedeće tri kalendarske godine isključuju se iz mogućnosti dodjele potpore iz EPFRR i EFJP.

(8) Posljedica u slučaju utvrđenog umjetnog stvaranja uvjeta u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) br. 2021/2116 je odbijanje zahtjeva korisnika ili ukidanje pogodnosti koje su umjetno stvorene.

(9) Agencija za plaćanja može u svakom trenutku postupka dodjele potpore, provedbe projekta i tijekom pet godina nakon konačne isplate donijeti odluku kojom će odbiti zahtjev korisnika, umanjiti potporu, odnosno zatražiti povrat djelomičnog ili cjelokupnog iznosa sredstava ako korisnik ne ispunjava obveze propisane ovim Pravilnikom, natječajem ili drugim primjenjivim nacionalnim propisima ili propisima Europske unije.

(10) Kad odlučuje o odbijanju, umanjenju ili povratu sredstava potpore, Agencija za plaćanja uzima u obzir utvrđene nepravilnosti i odredbe ovoga Pravilnika o primjeni financijskih korekcija iz Priloga 2. ovoga Pravilnika.

(11) Tijekom cjelokupne provedbe sustava kontrola, Agencija za plaćanja može u svrhu sprječavanja pokušaja prevara i nepravilnosti koristiti ARACHNE sustav za procjenu rizika (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=325&intPageId=3587&langId=hr>) te poduzeti daljnje radnje u skladu s dobivenim rezultatima.

Rodno značenje

Članak 6.

Izrazi koji se koriste u ovome propisu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I.

PRIHVATLJIVI KORISNICI, UVJETI PRIHVATLJIVOSTI KORISNIKA I POLICE OSIGURANJA

Uvjeti prihvatljivosti korisnika

Članak 7.

(1) Prihvatljivi korisnici su aktivni poljoprivrednici koji su podnijeli zahtjev za isplatu potpore, osim proizvođačkih organizacija koje su korisnici potpore u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) broj 2022/126.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, proizvođačke organizacije koje su korisnici potpore u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) broj 2022/126 nisu prihvatljivi korisnici.

(3) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka prije sklapanja police osiguranja moraju biti upisani u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

(4) Sve uvjete prihvatljivosti korisnika, korisnik dokazuje dokumentacijom koja se propisuje natječajem.

Uvjeti prihvatljivosti police osiguranja

Članak 8.

(1) Polica osiguranja je prihvatljiva ako:

a) je korisnik u polici osiguranja naveden kao osiguranik čija poljoprivredna proizvodnja je osigurana policom osiguranja

b) se proizvodnja kultura iz Priloga III. ovoga Pravilnika odvija na poljoprivrednoj površini evidentiranoj u ARKOD sustavu

c) je stočarska proizvodnja evidentirana u sustavu za identifikaciju i registraciju životinja u skladu s propisima o veterinarstvu i drugim relevantnim registrima ili evidencijama koje vodi Ministarstvo i navedena u Prilogu III. ovoga Pravilnika

d) pokriva isključivo gubitke godišnje poljoprivredne proizvodnje korisnika iz točke a) ovoga stavka od jednog ili više osiguranih rizika, i to:

– nepovoljnih klimatskih prilika u skladu s propisima kojima se uređuje područje ublažavanja i uklanjanja posljedica prirodnih nepogoda i/ili

– bolesti životinja navedenih u Prilogu I. ovoga Pravilnika, a nalaze se na popisu bolesti utvrđenih od Svjetske organizacije za zdravlje životinja

e) gubitak poljoprivredne proizvodnje može nastati i zbog gubitka kvalitete proizvoda kao posljedice osiguranih rizika iz točke d) ovoga stavka

f) pokriva isključivo štete koje su nastale uslijed gubitka poljoprivredne proizvodnje veće od 20 % prosječne godišnje poljoprivredne proizvodnje

g) je korisnik iz točke a) ovoga stavka platio najmanje 30 % premije osiguranja prije podnošenja zahtjeva za isplatu potpore

h) cijena police osiguranja koja je predmet potpore, ali i cijena vezane police osiguranja koja se odnosi na poljoprivrednu proizvodnju koja pokriva štete do 20 % poljoprivrednog potencijala ili proizvodnje, ako takva postoji, mora biti postavljena u skladu s pravilima struke u poslovima osiguranja kako je uređeno propisom kojim se uređuje područje osiguranja i pravilima aktuarske struke. Izračun cijene police osiguranja koja je predmetom potpore, ali i vezane police osiguranja, ako takva postoji, mora se temeljiti na aktualnim i vjerodostojnim informacijama te realnim pretpostavkama.

(2) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se kumulativno.

(3) Agencija za plaćanja zadržava pravo od nadležnih tijela zahtijevati nadzor radi utvrđivanja cijene u policama osiguranja za koje ocijeni da postoji rizik da nisu utvrđene na način naveden u stavku 1. točke h) ovoga članka, odnosno ako postoje elementi koji utječu na cijenu police osiguranja, a koji se ne temelje na aktualnim i vjerodostojnim informacijama te realnim pretpostavkama.

(4) Radi provedbe nadzora sklapanja polica osiguranja u skladu s važećim propisima kojima se uređuje poslovanje društava za osiguranje i pravilima struke u poslovima osiguranja te pravilima aktuarske struke, a sve u djelokrugu nadležnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: HANFA), Agencija za plaćanja dostavlja HANFA-i dogovoreni broj uzoraka polica osiguranja.

(5) Ako se utvrdi da je cijena na polici osiguranja koja je predmetom prijave na natječaj neopravdano uvećana ili da je cijena na vezanoj polici za istu vrstu rizika neopravdano umanjena, Agencija za plaćanja će korisniku umanjiti potporu na način da se neopravdani iznos isključi iz izračuna potpore.

(6) Opći uvjeti navedeni u stavku 1. ovoga članka, osim uvjeta navedenog u stavku 1. točki g) ovoga članka, moraju biti jasno navedeni u polici osiguranja.

(7) Polica osiguranja mora biti potpisana i ovjerena od društva za osiguranje te osim općih uvjeta trebaju biti jasno naznačeni sljedeći podatci:

a) broj police osiguranja

b) naziv, adresa sjedišta i osobni identifikacijski broj (u daljnjem tekstu: OIB) društva za osiguranje, a za društvo za osiguranje sa sjedištem u drugoj državi članici drugi odgovarajući identifikacijski broj dodijeljen od nadležnog tijela matične države

c) ime i prezime nositelja poljoprivrednog gospodarstva, adresa sjedišta, OIB i matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva (u daljnjem tekstu: MIBPG), u slučaju kada je korisnik fizička osoba

d) naziv, adresa sjedišta, OIB i MIBPG, u slučaju kada je korisnik pravna osoba

e) trajanje osiguranja

f) predmet osiguranja – vrijednost biljne ili stočarske proizvodnje (prinos, urod, grlo, kljun, proizvod, uključujući kvalitetu) na određenoj proizvodnoj jedinici koju u biljnoj proizvodnji predstavlja ARKOD parcela, a u stočarskoj proizvodnji JIBG ili JRB i IKG

g) stočarska proizvodnja koja je predmet osiguranja mora biti u posjedu korisnika te mora biti u skladu s kapacitetima farmi na IKG-u korisnika koji se vodi u Jedinstvenom registru domaćih životinja (u daljnjem tekstu: JRDŽ). Kapaciteti proizvodnje na temelju kojih je napravljen izračun vrijednosti proizvodnje moraju biti prikazani u polici osiguranja i moraju biti u skladu sa stvarnim brojnim stanjem jedinki koje su u razdoblju važenja police osiguranja u posjedu korisnika na predmetnom IKG-u

h) broj ARKOD parcele za sve osigurane površine ili broj osiguranih životinja za sve domaće životinje registrirane u JRDŽ-u (ako je primjenjivo) ili JIBG ili JRB na kojem se odvija stočarska proizvodnja ako je primjenjivo

i) ugovorena prosječna vrijednost poljoprivredne proizvodnje, po vrstama i kategorijama poljoprivredne proizvodnje

j) premijska stopa, po vrstama, kategorijama poljoprivredne proizvodnje i rizicima

k) iznos premije osiguranja

l) vrijednost ciklusa/turnusa/serije u stočarskoj proizvodnji ako je primjenjivo

m) datum sklapanja police osiguranja.

(8) Police osiguranja za biljnu proizvodnju moraju biti ugovorene za kalendarsku godinu za koju se podnosi zahtjev za isplatu potpore.

(9) Police osiguranja za stočarsku proizvodnju moraju imati početak osiguranja u kalendarskoj godini za koju se podnosi zahtjev za isplatu potpore.

(10) Na sve police osiguranja sufinancirane na temelju odredbi ovoga Pravilnika nije dopušten nikakav povrat premije korisniku niti trećoj osobi po osnovi dobrog tehničkog rezultata ili bilo kakvom drugom dobrom rezultatu kao niti na pripadajuće druge police osiguranja za isti predmet osiguranja i za isti period osiguranja.

(11) Svi popusti na polici osiguranja moraju biti iskazani na taj polici osiguranja koja se dostavlja u sklopu zahtjeva za isplatu potpore kao dio obvezne dokumentacije.

(12) Polica osiguranja na kojoj je iskazan popust iz stavka 11. ovoga članka neće biti prihvatljiva za sufinanciranje u sklopu ove podintervencije.

Isključenje korisnika

Članak 9.

(1) Korisnikov zahtjev za isplatu potpore bit će odbijen, a korisnik isključen iz sudjelovanja u postupku dodjele potpore u slučaju da se u razdoblju od podnošenja zahtjeva za isplatu potpore ili nakon konačne isplate potpore utvrdi:

a) dostavljanje lažnih podataka pri dostavi zahtjeva za potporu/promjenu/isplatu i dokumentacije

b) umjetno stvaranje uvjeta (u skladu s člankom 62. Uredbe (EU) broj 2021/2116)

c) sumnja na prijevaru koju je potvrdilo nadležno tijelo

d) da je korisnik na listi isključenja Agencije za plaćanja te mu traje razdoblje isključenja iz mogućnosti dodjele potpore iz EPFRR-a za razdoblje 2014. – 2022. i/ili iz EPFRR-a i/ili EFJP-a za razdoblje 2023. – 2027. godine.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka zatražit će se povrat sredstava ako je korisniku prethodno isplaćena potpora.

POGLAVLJE II.

VRIJEDNOST POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE I STJECANJE PRAVA NA OSIGURNINU

Vrijednost poljoprivredne proizvodnje

Članak 10.

(1) Maksimalne vrijednosti poljoprivredne proizvodnje, koje su osnova za izračun iznosa za sufinanciranje premije osiguranja, Ministarstvo izračunava za svaku kalendarsku godinu i nalaze se u Prilogu III. ovoga Pravilnika. Ovisno o vrsti proizvodnje mogu biti izračunate na razini dvije regije: Kontinentalna i Jadranska Hrvatska.

(2) Ako korisnik osigurava svoju poljoprivrednu proizvodnju na viši iznos od iznosa iz stavka 1. ovoga članka, prihvatljiv iznos za sufinanciranje premije osiguranja je iznos vrijednosti poljoprivredne proizvodnje iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako se poljoprivredna proizvodnja odvija u proizvodnim ciklusima/turnusima/serijama, na polici osiguranja mora biti naveden iznos/vrijednost svakog ciklusa/turnusa/serije.

Stjecanje prava na osigurninu

Članak 11.

(1) Osigurninu po polici osiguranja moguće je ostvariti ako je nadležno tijelo proglasilo nepovoljnu klimatsku priliku na pogodnom području ili potvrdilo izbijanje bolesti životinja.

(2) Nadležna tijela su:

a) za nepovoljne klimatske prilike koje se mogu izjednačiti s prirodnom nepogodom župan i/ili Vlada Republike Hrvatske prema propisima kojima se uređuje područje ublažavanja i uklanjanja posljedica prirodnih nepogoda

b) za bolesti životinja Ministarstvo prema propisima kojima se uređuje područje zdravlja životinja.

(3) U slučaju da nadležno tijelo iz stavka 2. točke a) ovoga članka ne proglasi prirodnu nepogodu, društvo za osiguranje prije ispla-

te osigurnine mora zatražiti potvrdu Državnog hidrometeorološkog zavoda o evidentiranoj nepovoljnoj klimatskoj prilici na pogodnom području.

(4) U slučaju da nadležno tijelo iz stavka 2. točke b) ovoga članka nije potvrdilo izbijanje bolesti životinja, društvo za osiguranje mora zatražiti Izvješće službenog ili referentnog laboratorija za određenu bolest u Republici Hrvatskoj kojim se potvrđuje prisutnost bolesti, prema definicijama potvrđenog slučaja bolesti koje su određene posebnim propisima iz područja zdravlja životinja i/ili međunarodnim standardima Svjetske organizacije za zdravlje životinja.

(5) U slučaju sklapanja police osiguranja od suše prihvatljivi su podatci o vlažnosti tla kojima raspolaže neovisna pravna osoba osposobljena za prikupljanje i obradu relevantnih podataka na temelju satelitskih snimaka.

(6) U slučaju da uvjeti iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka nisu ispunjeni, a osiguravajuće društvo je izlaskom na teren i prikupljanjem odgovarajućih relevantnih dokaza utvrdilo nastalu štetu, moguće je ostvariti osigurninu po polici osiguranja u skladu s ugovorenim uvjetima osiguranja.

(7) Ako na temelju prikupljenih dokaza nije moguće utvrditi štetu iz stavka 6. ovoga članka na temelju kojeg je osiguravajuće društvo isplatilo korisniku osigurninu, Agencija za plaćanja će zatražiti povrat isplaćene potpore na temelju takve police osiguranja ili odbiti zahtjev za isplatu potpore u dijelu koji se odnosi na takvu policu osiguranja.

POGLAVLJE III.

PODNOŠENJE ZAHTJEVA KORISNIKA I VISINA POTPORE

Broj zahtjeva po korisniku, maksimalni iznosi i intenzitet potpore

Članak 12.

(1) Jedan korisnik može podnijeti jedan zahtjev za isplatu potpore tijekom jednog natječaja, a zahtjev se može podnijeti za jednu ili više polica osiguranja. U slučaju da jedan korisnik podnese više zahtjeva za isplatu potpore, u obzir će se uzeti samo prvi podneseni zahtjev za isplatu potpore.

(2) Jedan korisnik može ostvariti godišnju potporu do najviše 75.000 EUR.

(3) Ako korisnik podnese zahtjeve za isplatu potpore koji sadrže police osiguranja i za biljnu i za stočarsku proizvodnju, prvo će se utvrditi iznos prihvatljive potpore na temelju polica osiguranja za biljnu proizvodnju, a tek onda će se utvrđivati iznos prihvatljive potpore na temelju polica osiguranja za stočarsku proizvodnju.

(4) Najniža vrijednost potpore po korisniku iznosi 100 EUR godišnje.

(5) Intenzitet potpore iznosi 70 % prihvatljive premije osiguranja.

(6) Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske.

DIO TREĆI

POGLAVLJE I. POSTUPAK DODJELE POTPORE

Vrste dodjele potpore

Članak 13.

Dodjela potpore izvršit će se na temelju natječaja, i to u obliku:

1. otvorenog natječaja odnosno natjecanja velikog broja nepoznatih korisnika i/ili

2. ograničenog natječaja u kojem se ograničava natjecanje određenog broja korisnika.

Obveze korisnika

Članak 14.

Izdavanjem odluke o isplati ili izvršenošću odluke o isplati kojom se dodjeljuje potpora korisnik preuzima obveze koje je dužan ispuniti kako bi mu potpora bila isplaćena.

Odbijanje zahtjeva korisnika

Članak 15.

Korisnikov zahtjev za isplatu potpore odbija se u sljedećim slučajevima:

- a) neispunjavanja uvjeta propisanih ovim Pravilnikom i natjecajem
- b) neprihvatljivosti police osiguranja
- c) dostavljanja zahtjeva korisnika izvan propisanih rokova, osim u slučaju više sile i izvanrednih okolnosti
- d) onemogućavanja obavljanja kontrole na terenu
- e) iznos potpore za dodjelu je manji od najniže propisane vrijednosti potpore

f) korisnik nije izvršio zatraženi povrat sredstava ili je u postupku povrata sredstava prethodno dodijeljenih u drugom natječaju iz bilo kojeg javnog izvora (uključujući sredstva iz fondova EU), za aktivnosti odnosno troškove koji nisu izvršeni osim za neizvršeni zatraženi povrat iz EPFRR-a koji uključuje sredstva dodijeljena za ruralni razvoj za godine 2021. i 2022. na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID- 19 (SL L 433, 22. 12. 2020.) i Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi zbog mogućnosti prijeboga s budućim neizvršenim plaćanjem od Agencije za plaćanja u skladu s člankom 28. Delegirane uredbe (EU) broj 908/2014 od 6. kolovoza 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) broj 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu agencija za plaćanje i drugih tijela, financijskog upravljanja, poravnjanja računa, pravila o kontroli, jamstava i transparentnosti (SL L 255, 28. 8. 2014.)

g) utvrđeno da je trošak premije osiguranja djelomično ili potpuno sufinanciran iz drugih izvora javne potpore

h) korisnik je isključen iz postupka dodjele potpore i traje mu razdoblje isključenja u skladu s člankom 9. ovoga Pravilnika

i) dostavljanja odgovora korisnika na zahtjev za dopunu i/ili obrazloženje izvan propisanih rokova ako je primjenjivo

j) nedostavljanja obvezne dokumentacije propisane natjecajem za koju je moguća dopuna

k) nedostavljanja obvezne dokumentacije propisane natjecajem za koju nije moguća dopuna.

Uvjeti prihvatljivosti troškova

Članak 16.

(1) Uvjeti prihvatljivosti troškova su:

- a) stvarnost nastanka kod korisnika
- b) dokazivost putem valjane police osiguranja i dokaza plaćanja iz članka 8. stavka 1. točke g) ovoga Pravilnika

c) usklađenost s odredbama članka 36. Uredbe (EU) broj 2021/2116 koje se odnose na zabranu dvostrukog financiranja iz drugog financijskog instrumenta Europske unije

d) provedba na području određenom Strateškim planom.

(2) Uvjeti navedeni u stavku 1. ovoga članka primjenjuju se kumulativno.

(3) Prihvatljiv trošak za potporu je trošak premije osiguranja za policu osiguranja koja ispunjava uvjete iz članka 8. ovoga Pravilnika.

Neprihvatljivi troškovi

Članak 17.

Neprihvatljivi troškovi su svi troškovi koji ne zadovoljavaju uvjete prihvatljivosti iz članka 16. ovoga Pravilnika.

Dvostruko financiranje

Članak 18.

(1) Agencija za plaćanja osigurava da troškovi koji se financiraju u okviru podintervencije iz ovoga Pravilnika nisu predmet nijednog drugog financiranja iz proračuna Europske unije.

(2) Isti prihvatljivi troškovi ne smiju biti predmet nijednog drugog financiranja iz fondova/instrumenata/sredstava Europske unije.

(3) Isti projekt može primiti potporu i iz drugih izvora i fondova/instrumenata/sredstava Europske unije samo ako ukupni kumulativni iznos potpore dodijeljen u okviru različitih oblika potpore ne premašuje najveći intenzitet ili iznos potpore primjenjiv na vrstu intervencije iz glave III. Uredbe (EU) br. 2021/2115 i iz ovoga Pravilnika te uz izbjegavanje dvostrukog financiranja istih prihvatljivih troškova.

(4) Ako je neki od prihvatljivih troškova djelomično sufinanciran iz javnih izvora Republike Hrvatske, to jest od središnjeg tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili druge pravne osobe koja dodjeljuje državne potpore, na način da iznos javne potpore iz svih javnih izvora u odnosu na ukupan iznos prihvatljivih troškova prelazi intenzitet javne potpore ili najviši iznos javne potpore iz glave III. Uredbe (EU) br. 2021/2115 i ovoga Pravilnika, iznos potpore za dodjelu/isplatu se umanjuje na način da iznos javne potpore iz svih javnih izvora ne prelazi intenzitet javne potpore niti najviši iznos javne potpore.

(5) Korisnik je u obvezi dostaviti Agenciji za plaćanja sve podatke i/ili dokumente koji se odnose na dodatno javno financiranje prihvatljivih troškova projekta.

POGLAVLJE II.

NATJEČAJ

Priprema i objava natječaja

Članak 19.

(1) Dodjela potpore provodi se na temelju otvorenog natječaja.

(2) Natječaj je javno objavljen poziv na podnošenje zahtjeva za isplatu, a sastoji se od teksta natječaja te priloga i obrazaca.

(3) Natječaj objavljuje i provodi Agencija za plaćanja na temelju odluke o objavi natječaja koju donosi Upravljačko tijelo.

(4) Natječaj se može ograničiti po sektorima, vrsti korisnika, visini i intenzitetu potpore.

(5) Natjecajem se propisuje obvezna dokumentacija za koju je moguća dopuna kao i obvezna dokumentacija za koju nije moguća dopuna.

(6) Natječaj za dodjelu potpore objavljuje Agencija za plaćanja na mrežnoj stranici – www.aprrr.hr, a obavijest o objavi natječaja objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva – <https://poljoprivreda.gov.hr>, Europskih strukturnih i investicijskih fondova – www.strukturnifondovi.hr i Strateškog plana – www.ruralnirazvoj.hr.

(7) Agencija za plaćanja može uz natječaj na svojoj mrežnoj stranici objaviti i druge dokumente poput uputa, vodiča i sličnih dokumenata, najkasnije deset dana prije početka podnošenja zahtjeva za isplatu potpore, a obavijest o tome objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva – <https://poljoprivreda.gov.hr>, Europskih strukturnih i investicijskih fondova – www.strukturnifondovi.hr i Strateškog plana – www.ruralnirazvoj.hr.

(8) Uvjeti natječaja su pravno obvezujući i njima se na detaljan način propisuju uvjeti i kriteriji koje je korisnik dužan ispuniti.

Pitanja i odgovori

Članak 20.

Način postavljanja pitanja i davanja odgovora propisuje se u natječajem iz članka 19. ovoga Pravilnika.

Izmjena i ispravak natječaja

Članak 21.

(1) Natječaj je moguće izmijeniti najkasnije zadnji dan prije početka podnošenja zahtjeva za isplatu potpore.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, izmjena natječaja koja se odnosi na izmjene raspoloživih sredstava natječaja, izmjene rokova za podnošenje zahtjeva za isplatu potpore, izmjene uslijed odluka Europske komisije te ispravak natječaja radi uočene pogreške, moguće su i nakon roka kojim započinje podnošenje zahtjeva za isplatu potpore.

(3) Izmjena natječaja znači izmjenu odredbi natječaja, a kojom se ne dovode u pitanja načela provedbe postupka iz članka 4. ovoga Pravilnika.

(4) Ispravak natječaja znači ispravak teksta natječaja tehničke prirode ili pojašnjavaње odredbi koje nisu bile jasno propisane.

(5) Na izmjenu ili ispravak natječaja primjenjuju se odredbe iz članka 19. ovoga Pravilnika.

(6) Agencija za plaćanja, uz prethodno odobrenje Upravljačkog tijela, objavljuje izmjenu ili ispravak natječaja na način propisan člankom 19. ovoga Pravilnika.

Poništenje natječaja

Članak 22.

(1) Agencija za plaćanja, uz prethodno odobrenje Upravljačkog tijela, može poništiti natječaj prije izdavanja prvog akta kojim se odlučuje o zahtjevu za isplatu potpore korisniku u sljedećim slučajevima:

- a) kada se na bilo koji način ugrožava načelo jednakog postupanja
- b) kada je u natječaju utvrđena greška koja onemogućava daljnji postupak i/ili
- c) ako se utvrde okolnosti koje nisu bile poznate prije objave natječaja, a koje bi dovele do neobjavljivanja natječaja ili do sadržajno bitno drukčijeg natječaja.

(2) Poništenje natječaja objavljuje se na način propisan člankom 19.

POGLAVLJE III.

PROVEDBA POSTUPKA DODJELE POTPORE

Podnošenje zahtjeva za isplatu potpore

Članak 23.

(1) Korisnik podnosi zahtjev za isplatu potpore Agenciji za plaćanja isključivo elektronički putem AGRONET-a u razdoblju propisanim natječajem.

(2) Način, uvjeti i rokovi podnošenja zahtjeva za isplatu potpore propisuju se natječajem.

Postupak obrade podnesenih zahtjeva korisnika i donošenje odluka

Članak 24.

(1) Nakon zaprimanja zahtjeva za isplatu potpore Agencija za plaćanja obavlja administrativnu kontrolu koja obuhvaća kontrolu prihvatljivosti korisnika i troškova odnosno police osiguranja na temelju zahtjeva za isplatu potpore i dokumentacije učitane u zahtjev za isplatu potpore.

(2) Nepravovremeni zahtjevi za isplatu potpore se ne razmatraju te Agencija za plaćanja donosi odluku o odbacivanju.

(3) Ako je zahtjev za isplatu potpore nepotpun ili ako je potrebno tražiti dodatna obrazloženja/ispravke vezane uz dostavljenu dokumentaciju, Agencija za plaćanja će korisniku izdati zahtjev za dopunu/obrazloženje (u daljnjem tekstu: zahtjev za dopunu).

(4) Zahtjev za dopunu i/ili obrazloženje korisniku se dostavlja elektroničkim putem u elektronički pretinac koji je korisnik odredio za takvu namjenu.

(5) Korisnik je u obvezi postupiti po zahtjevu za dopunu i/ili obrazloženje te odgovoriti Agenciji za plaćanja putem elektroničke pošte u roku od sedam dana od dana slanja zahtjeva za dopunu i/ili obrazloženje korisniku.

(6) U slučaju da korisnik ne dostavi odgovor na zahtjev za dopunu i/ili obrazloženje ili dostavi odgovor izvan roka propisanog stavkom 5. ovoga članka ili u slučaju da korisnik u odgovoru na zahtjev za dopunu i/ili obrazloženje u propisanom roku dostavi nepotpunu/neprihvatljivu dokumentaciju/obrazloženje, a isto se odnosi isključivo na prihvatljivost određenog troška, korisniku za trošak na koji se odnosi dopuna i/ili obrazloženje neće biti odobrena potpora.

(7) Danom podnošenja potpunog zahtjeva za isplatu potpore smatra se dan dostave tražene dokumentacije i/ili traženih podataka iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Nakon administrativne kontrole zahtjeva za isplatu potpore Agencija za plaćanja donosi:

- a) odluku o isplati potpore ili
- b) odluku o odbijanju zahtjeva za isplatu potpore.

(9) U slučaju administrativne pogreške pri administrativnoj kontroli Agencija za plaćanja je u obvezi ispraviti/izmijeniti/staviti izvan snage bilo koji od akata iz stavka 6. ovoga članka odgovarajućom odlukom i/ili aktom.

(10) Odluka o isplati potpore izdaje se u slučaju da zahtjev za isplatu potpore ispunjava uvjete propisane ovim Pravilnikom i natječajem.

(11) Odlukom o isplati potpore određuje se iznos prihvatljive potpore.

(12) Odluka o odbijanju zahtjeva za isplatu potpore izdaje se u slučajevima navedenim u članku 15. ovoga Pravilnika.

Kontrola na terenu

Članak 25.

(1) Kontrolu na terenu provode djelatnici Agencije za plaćanja (u daljnjem tekstu: kontrolori).

(2) Kontrola na terenu može se provoditi u bilo kojem trenutku prije isplate kao i nakon isplate sredstava ako je to potrebno.

(3) Osim djelatnika Agencije za plaćanja, kontrolu troškova/aktivnosti mogu obavljati i djelatnici Upravljačkog tijela, Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA-e), revizori Europske komisije, Europski revizorski sud, predstavnici OLAF-a te druge institucije koje za to imaju ovlasti na temelju posebnih propisa.

(4) Kontrolori su ovlaštteni izvršiti kontrolu kod pravnih i fizičkih osoba u vezi s predmetnim troškovima/aktivnostima. Pravne i fizičke osobe dužne su omogućiti obavljanje kontrole, pružiti potrebne podatke i informacije te osigurati uvjete za nesmetani rad.

(5) Kontrolu na terenu je moguće najaviti prije njezine provedbe pod uvjetom da se ne naruši svrha kontrole, pružajući korisniku nužne informacije.

(6) Pri obavljanju kontrole na terenu kontrolori su ovlaštteni:

- pregledati objekte, životinje te poslovnu dokumentaciju korisnika
- izvršiti uvid u dokumente korisnika koji se odnose na stjecanje prava na potporu
- provjeravati računovodstvene podatke iz poslovnih knjiga korisnika
- provjeravati evidencije vezane uz poslovanje korisnika
- provjeravati dokumente (račune, potvrde o plaćanju i bankovna izvješća korisnika)
- provjeravati vjerodostojnost dokumenata poslanih uz zahtjev za isplatu potpore
- provjeravati rješenja, ugovore, potvrde drugih tijela koja prate rad korisnika
- izvještavati nadležna tijela i tražiti provođenje određenog postupka ako sami nisu ovlaštteni izravno postupiti
- prikupljati podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka, vještaka i drugih osoba kad je to potrebno za obavljanje kontrole.

Isplata sredstava

Članak 26.

(1) Potpora se isplaćuje na žiro račun korisnika naveden u Evidenciji korisnika i/ili na žiro račun društva za osiguranje, ovisno o tome što je navedeno u zahtjevu za isplatu potpore za svaku policu osiguranja za koju se traži potpora.

(2) U slučaju kada je korisnik u zahtjevu za isplatu potpore naznačio da se isplata izvrši na žiro račun društva za osiguranje, a na temelju dokumenta kojim se dokazuje plaćanje se utvrdi da je korisnik podmirio više od 30 % od ukupne vrijednosti premije osiguranja po pojedinoj polici osiguranja, ali premija osiguranja nije plaćena u cijelosti, potpora se isplaćuje društvu za osiguranje koje je izdalo policu osiguranja na račun koji je naveden u registru bankovnih žiro računa korisnika koji vodi Agencija za plaćanja.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka društva za osiguranja obvezna su dio iznosa potpore koji se odnosi na premiju osiguranja iznad 30 % ukupne vrijednosti premije osiguranja koju je podmirio korisnik, uplatiti na račun korisnika najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je predmetna uplata izvršena od Agencije za plaćanja.

(4) Potpora se isplaćuje jednokratno, a rok za isplatu je 60 dana od dana zaprimanja odluke o isplati potpore.

Način dostave akata od Agencije za plaćanja

Članak 27.

Agencija za plaćanja može dostavljati akte i ostale dokumente na sljedeće načine:

- AGRONET-om
- preporučenom pošiljkom s povratnicom
- elektroničkom poštom ili
- neposredno.

Povrat sredstava

Članak 28.

(1) Način i uvjeti po kojima Agencija za plaćanja nakon izvršene isplate potpore korisnicima na temelju naknadne administrativne kontrole donosi odluku o povratu sredstava, provodi poravnanje povrata sredstava pri sljedećim odobrenim isplatama te način i uvjeti plaćanja duga na rate propisani su člancima 144., 145. i 146. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18, 42/20 i 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21 i 152/22; u daljnjem tekstu: Zakon o poljoprivredi).

(2) Odluka o povratu sredstava korisniku se upućuje putem AGRONET-a ili preporučenom pošiljkom s povratnicom.

(3) Korisnik je u obvezi uplatiti sredstva utvrđena odlukom o povratu sredstava na račun Agencije za plaćanja u roku od 30 dana od dana dostave odluke korisniku.

(4) Korisnik može prije isteka roka za povrat sredstava određenog odlukom o povratu sredstva iz stavka 3. ovoga članka Agenciji za plaćanja podnijeti zahtjev za plaćanje duga na rate.

(5) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka korisnik može izjaviti žalbu u skladu s člankom 29. ovoga Pravilnika, podnošenje žalbe ne odgađa izvršenje odluke o povratu sredstava.

(6) Ako korisnik nije izvršio povrat sredstava u propisanom roku, na iznos duga nakon isteka roka za povrat obračunava se zakonska zatezna kamata.

(7) Agencija za plaćanja pokrenut će postupak ovrhe na računima korisnika u skladu s posebnim propisima ako korisnik ne izvrši povrat sredstava u roku i/ili će zatražiti zaštitu prava putem nadležnog suda.

(8) Razlozi za pokretanje postupka povrata sredstva mogu biti u sljedećim slučajevima:

- ako se naknadnom administrativnom kontrolom i/ili revizijskim nadzorom utvrdi nepravilnost
- ako se naknadnom administrativnom kontrolom utvrdi administrativna pogreška
- ako je korisnik ostvario sredstva na temelju netočnih podataka i/ili ako je ostvario potporu protivno uvjetima i odredbama Zakona o poljoprivredi i propisa donesenih na temelju istog
- ako korisnik dostavi zahtjev za odustajanjem nakon isplate sredstava i/ili
- ako korisnik ne udovoljava uvjetima propisanim ovim Pravilnikom, natječajem, nacionalnim i europskim zakonodavstvom.

Odustajanje korisnika

Članak 29.

(1) Smatra se da je korisnik odustao od zahtjeva za isplatu potpore kada korisnik podnese zahtjev za odustajanje.

(2) U bilo kojoj fazi administrativne kontrole korisnik može putem AGRONET-a podnijeti zahtjev za odustajanje na temelju kojeg odustaje od zahtjeva za isplatu potpore.

(3) Na temelju zahtjeva za odustajanjem Agencija za plaćanja korisniku izdaje potvrdu o odustajanju.

(4) Agencija za plaćanja korisniku izdaje odluku o povratu sredstava ako korisnik podnese zahtjev za odustajanje nakon isplate sredstava.

Obveza razmjene informacija

Članak 30.

(1) Agencija za plaćanja će društvima za osiguranje dostaviti popis zaprimljenih zahtjeva za isplatu potpore, s imenom i OIB-om korisnika, brojevima polica osiguranja, kao i popis Zahtjeva za isplatu potpore koji su odbijeni, i to nakon pravomoćnosti Odluke o odbijanju. Društva za osiguranje će Agenciji za plaćanja dostavljati podatke u ukupnoj vrijednosti naplaćenih šteta po policama osiguranja koje su sufinancirane iz podintervencije 76.01.01.

(2) Prava i obveze Agencije za plaćanja i društava za osiguranje bit će regulirana Sporazumom o suradnji i po potrebi njihovim dodatcima. Police osiguranja društava za osiguranje koja nisu sklopila Sporazum o suradnji s Agencijom za plaćanja (ili odgovarajuće dodatke sporazumu), nisu prihvatljive za sufinanciranje u sklopu podintervencije 76.01.01.

(3) Kako bi se umanjila mogućnost pogrešaka koje se odnose na podatke o česticama koje su evidentirane u ARKOD sustavu (broj čestice, površina), a koji se unose u police osiguranja, uspostavljena je razmjena podataka koji su javno dostupni putem web servisa.

DIO ČETVRTI PRAVNI LIJEK

Podnošenje žalbe na odluku Agencije za plaćanja

Članak 31.

(1) Protiv odluka koje donosi Agencija za plaćanja u provedbi ovoga Pravilnika korisnik može izjaviti žalbu u skladu s općim propisima koji uređuju upravni postupak.

(2) Žalba se može podnijeti putem AGRONET-a, neposredno ili preporučenom pošiljkom u slučaju kada nije moguće podnošenje putem AGRONET-a.

(3) O žalbi protiv odluka Agencije za plaćanja odlučuje Ministarstvo.

(4) Protiv rješenja Ministarstva kojim je odlučeno o žalbi može se podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu.

(5) Žalba mora biti razumljiva i sadržavati sve što je potrebno da bi se po njoj moglo postupiti, osobito naznaku odluke protiv koje se podnosi, naziv/ime i prezime, OIB, sjedište/adresu korisnika, ime i prezime i adresu osobe ovlaštene za zastupanje te potpis korisnika. U žalbi korisnik treba navesti zbog čega je nezadovoljan odlukom.

Članak 32.

(1) Kada se žalba podnosi putem AGRONET-a, Agencija za plaćanja ocjenjuje jesu li navodi žalbe osnovani. Ako žalba nije osnovana, Agencija za plaćanja prihvaća odluku u AGRONET-u bez odgode od zaprimanja žalbe i na taj način upućuje žalbu korisnika Ministarstvu na odlučivanje.

(2) Kada se žalba podnosi neposredno ili preporučenom pošiljkom, u slučaju kada nije moguće podnošenje putem AGRONET-a,

Agencija za plaćanja ocjenjuje jesu li navodi iz žalbe korisnika osnovani. Ako žalba nije osnovana, uputit će žalbu korisnika bez odgode od zaprimanja žalbe Ministarstvu na odlučivanje zajedno sa spisom predmeta.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, kada Agencija za plaćanja ocijeni navode iz žalbe osnovanim donijet će ispravak odluke, novu odluku kojom će ujedno zamijeniti ranije donesenu odluku koja je bila predmet žalbe ili izmjenu odluke ako se mijenja samo određeni dio odluke.

(4) Ispravak odluke iz stavka 3. ovoga članka Agencija za plaćanja donijet će u svrhu ispravljanja pogreške u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju te druge očite netočnosti u odluci.

(5) Kada Agencija za plaćanja donese odluke iz stavka 3. ovoga članka, žalba korisnika se ne upućuje Ministarstvu na odlučivanje.

DIO PETI ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Članak 33.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/22-01/89

Urbroj: 525-07/294-26-27

Zagreb, 8. svibnja 2026.

Potpredsjednik Vlade
i ministar

David Vlajčić, v. r.

PRILOG I.

POPIS BOLESTI ŽIVOTINJA I ZOONOZA IZ UREDBE (EU) BR. 2016/429 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

- slinavka i šap
- klasična svinjska kuga
- afrička svinjska kuga
- visokopatogena influenza ptica (kuga peradi)
- afrička konjska kuga
- goveđa kuga
- kuga malih preživača
- vezikularna bolest svinja
- bolest plavog jezika
- tješinska bolest
- ovčje boginje ili kozje boginje
- groznica riftske doline
- bolest kvrgave kože
- vezikularni stomatitis
- venezuelski virusni encefalitis kopitara
- epizootska hemoragijska bolest jelena
- zarazna pleuropneumonija goveda
- newcastelska bolest
- tuberkuloza goveda
- bruceloza goveda (B. abortus)
- bruceloza ovaca i koza (B. melitensis)
- bedrenica
- bjesnoća

- ehinokokoza
- transmisivne-spongiformne encefalopatije (TSE)
- kampilobakterioza
- listerioza
- salmoneloza (zoonotska salmonela)
- trihineleza
- verotoksična E. coli.

Uključujući i bolesti životinja navedene u popisu na mrežnoj stranici:

<https://www.woah.org/en/what-we-do/animal-health-and-welfare/animal-diseases/>.

PRILOG II.

PRIKAZ UMANJENJA PLAĆANJA ZA KRŠENJE OBEVEZA U PODINTERVENCIJI 76.01.01. »OSIGURANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE« IZ STRATEŠKOG PLANA ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE RH 2023. – 2027.

Opis obveza	Ocjena kršenja	Umanjenje plaćanja
	Broj životinja u odnosu na broj naveden na polici osiguranja	
Kapaciteti stočarske proizvodnje na temelju kojih je napravljen izračun vrijednosti proizvodnje koji je prikazan u polici osiguranja mora biti u skladu sa stvarnim brojnim stanjem jedinki koje su u razdoblju važenja police osiguranja u posjedu korisnika u JRDŽ-u (ako je primjenjivo) ili JIBG/JRB/IKG na kojem se odvija stočarska proizvodnja.	Broj životinja je manji za 10 %.	Plaćanje se ne smanjuje.
	Broj životinja je 10 – 30 % manji.	Plaćanje se smanjuje za stopu koja je dvostruko veća od stvarnog odstupanja brojnog stanja jedinki na farmi u odnosu broj životinja na temelju kojeg je u polici osiguranja izračunata vrijednost proizvodnje koja se osigurava tom policom osiguranja.
	Broj životinja je preko 30 % manji.	Nema plaćanja.

PRILOG III.

Izračuni vrijednosti u biljnoj proizvodnji		
Naziv poljoprivredne kulture	Regija	Prosječna vrijednost proizvodnje (EUR/HA)
Pšenica (jara i ozima)	RH	1.669,51
Kukuruz	RH	2.226,81
Soja	RH	2.091,57
Zob (ozima i jara)	RH	882,30
Raž (ozima i jara)	RH	1.255,98
Tikva uljarica	RH	1.889,16
Uljana repica	RH	1.817,02
Ječam (ozimi i jari)	RH	1.436,59

Suncokret	RH	1.471,37
Šećerna repa	RH	2.688,42
Merkantilni krumpir	RH	14.895,30
Industrijski krumpir	RH	9.342,00
Kukuruz za silažu	RH	6.477,12
Lucerna	RH	1.039,04
Jabuka	RH	38.925,00
Šljiva	RH	27.766,50
Mandarina	RH	28.441,20
Limun	RH	18.995,40
Naranča	RH	17.360,55
Kruška	RH	43.751,70
Breskva	RH	46.969,50
Nektarina	RH	44.893,50
Višnja	RH	22.057,50
Višnja maraska	RH	12.456,00
Jagoda	RH	95.106,75
Kupina	RH	124.560,00
Malina	RH	66.016,80
Trešnja	RH	56.487,96
Smokva	RH	20.038,59
Američka borovnica	RH	47.229,00
Sibirska borovnica, haskap	RH	10.380,00
Aronija	RH	5.190,00
Lubenica	RH	38.302,20
Lješnjak	RH	6.944,22
Orah	RH	15.362,40
Badem	RH	14.532,00
Grožđe, stolno	Istra i Kvarner, Dalmacija	49.824,00
Grožđe, vinsko	Istra i Kvarner, Dalmacija	20.085,30
Grožđe, vinsko	Slavonija	20.085,30
Grožđe, vinsko	Središnja Hrvatska	20.085,30
Maslina (Istra)	RH	14.386,68
Maslina (Dalmacija)	RH	12.767,40
Rajčica (visoka) na otvorenom	RH	125.805,60
Rajčica (niska) na otvorenom – za preradu	RH	14.116,80
Rajčica – hidroponska proizvodnja (proizvodnja na 0,10 ha)	RH	44.634,00
Rajčica – zaštićeni prostor (proizvodnja na 0,01 ha)	RH	2.428,92
Paprika na otvorenom	RH	67.539,20
Paprika – zaštićeni prostor (proizvodnja na 0,01 ha)	RH	747,36
Krastavac salatni – zaštićeni prostor 0,01 ha	RH	669,51
Krastavac na otvorenom	RH	58.128,00

Salata	RH	47.177,10
Grah	RH	8.594,64
Luk na otvorenom	RH	52.237,35
Mladi luk	RH	47.021,40
Češnjak	RH	23.977,80
Rani kupus na otvorenom	RH	22.836,00
Kasni kupus na otvorenom	RH	32.697,00
Cvjetača na otvorenom	RH	35.421,75
Brokula	RH	30.174,66
Mrkva na otvorenom	RH	52.808,25
Peršin	RH	48.267,00
Cikla	RH	20.241,00
Duhan	RH	9.398,05
Bob	RH	2.439,30
Pir	RH	1.328,64
Kukuruz šećerac	RH	6.726,24
Stočni grašak	RH	1.681,56
Grašak	RH	2.797,41
Heljda	RH	4.562,01
Crveni kupus	RH	39.184,50
Tikvica	RH	23.043,60
Kelj	RH	37.783,20
Batat	RH	31.970,40
Tikva	RH	32.697,00
Kamilica	RH	3.537,50
Tritikal (ozimi i jari)	RH	1.253,39
Patlidžan	RH	52.938,00
Poriluk	RH	36.511,65
Špinat	RH	31.996,35
Ribizl	RH	11.957,76
Blitva	RH	86.776,80
Mak	RH	2.387,40
Dinja	RH	48.370,80
Marelisa	RH	30.595,05
Voćne sadnice	RH	232.512,00
Lozni cijepovi	RH	114.180,00
Sjeme – strne žitarice	RH	3.147,22
Sjeme – krmno bilje	RH	5.636,34
Sjeme – kukuruz	RH	4.152,00
Sjeme – uljarice	RH	5.456,77
Sjeme – krumpir	RH	46.996,49
Sjeme – povrće	RH	10.504,20
Sjeme – duhan	RH	6.613,04
Lavanda (suhi cvijet)	RH	7.266,00

Izračuni vrijednosti u stočarskoj proizvodnji

Vrsta proizvodnje	Regija	Prosječna vrijednost proizvodnje (EUR/grlu/kljunu)
Kozje mlijeko	Kontinentalna RH	494,86
Tov junadi	RH	1.957,10

Uzgoj teladi (80 – 160 kg)	RH	836,66
Tov svinja (25 – 100 kg)	RH	192,02
Proizvodnja prasadi (do 25 kg)	RH	79,87
Tov brojlera	RH	3,72
Tov purana	RH	28,23
Proizvodnja jaja (nesilica)	RH	54,18
Uzgoj pilenki za konzumna jaja	RH	6,75
Uzgoj pilenki za rasplodna jaja	RH	13,49
Proizvodnja kravljeg mlijeka	RH	3.569,54
Proizvodnja jaradi	RH	68,92
Ovčje mlijeko	RH	227,32
Proizvodnja janjadi	RH	139,90
Uzgoj omadi konja za rasplod	RH	1.550,77
Uzgoj omadi magaraca za rasplod	RH	726,60
Uzgoj nazimica/nerasta za rasplod	RH	363,30
Uzgoj junica za rasplod (starosti iznad 15 mjeseci)	RH	1.868,40
Uzgoj mladih bikova za rasplod	RH	2.076,00
Uzgoj šilježica/ovnića za rasplod	RH	155,70
Uzgoj šilježica/jarića za rasplod	RH	155,70
Med (40 kg/košnici)	Kontinentalna RH	275,69

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

653

Državni zavod za statistiku objavljuje

INDEKS

POTROŠAČKIH CIJENA U TRAVNJU 2026.

Indeks potrošačkih cijena u travnju 2026. u odnosu na ožujak 2026. iznosi **101,6**.

Klasa: 956-03/26-01/1

Urbroj: 555-01-04-06-01-26-10

Zagreb, 15. svibnja 2026.

Glavna ravnateljica

Lidija Brković, v. r.

USTAVNI SUD REPUBLIKE
HRVATSKE

654

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Frane Staničić, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Mato Arlović, Sanja Bezbradica Jelavić, Dražen Bošnjaković, Ante Galić, Biljana Kostadinov, Lovorka Kušan, Maša Marochini Zrinski, Rajko Mlinarić, Goran Selanec, Miroslav Šeparović i Miroslav Šumanović, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Dražen Novak iz Frkanovca, trenutno u istražnom zatvoru Zatvora u Varaždinu, kojeg zastupa Miljenko Korušić,

odvjetnik iz Odvjetničkog društva Korušić, Hrg i Vukalović j.t.d. u Varaždinu, na sjednici održanoj 31. ožujka 2026. donio je

ODLUKU

I. Utvrđuje se da je propustom Općinskog državnog odvjetništva u Varaždinu da udovolji zahtjevu posebne marnosti podnositelju ustavne tužbe Draženu Novaku iz Frkanovca povrijeđeno jamstvo nepovredivosti osobne slobode, zajamčeno člankom 25. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

II. Ustavna tužba se u ostalom dijelu odbija.

III. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Pravodobnu i dopuštenu ustavnu tužbu podnio je Dražen Novak iz Frkanovca, trenutno u istražnom zatvoru Zatvora u Varaždinu (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg zastupa Miljenko Korušić, odvjetnik iz Odvjetničkog društva Korušić, Hrg i Vukalović j.t.d. u Varaždinu, u povodu rješenja Županijskog suda u Varaždinu broj: Kž-497/2025-4 od 26. kolovoza 2025. (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje), kojim je odbijena podnositeljeva žalba i potvrđeno rješenje Općinskog suda u Varaždinu broj: Kov-171/2025-9 od 8. kolovoza 2025. (u daljnjem tekstu: prvostupanjsko rješenje).

1.1. Prvostupanjskim rješenjem određen je podnositelju istražni zatvor na temelju članka 127. stavka 4. u vezi s člankom 123. stavkom 1. točkom 3. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine« broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – odluka USRH broj: U-I-448/2009 i dr., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 80/22. i 36/24.; u daljnjem tekstu: ZKP/08) nakon podignute optužnice zbog kaznenog djela protiv imovine – prijevare – opisano u članku 236. stavku 2. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona (»Narodne novine« broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23. i 36/24.; u daljnjem tekstu: KZ/11).

2. Podnositelj smatra da su osporenim rješenjima povrijeđena njegova ustavna prava zajamčena člancima 18., 22. i 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), kao i prava zajamčena člankom 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 1/06., 13/17. i 6/24.; u daljnjem tekstu: Konvencija).

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

3. Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu (u daljnjem tekstu: ODO Varaždin) podignulo je optužnicu broj: KO-DO-218/2025-1 od 18. lipnja 2025. protiv podnositelja zbog kaznenog djela prijevare iz članka 236. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ-a/11 te je predložilo da se podnositelju odredi istražni zatvor po zakonskoj osnovi iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP-a/08.

Radi odluke o prijedlogu ODO-a Varaždin za određivanje istražnog zatvora 8. kolovoza 2025. održana je sjednica optužnog vijeća. Zamjenik je ODO-a Varaždin, K. M. naveo da je ODO Varaždin pred Općinskim sudom u Varaždinu podignuo optužnicu protiv podnositelja zbog kaznenog djela prijevare iz članka 236. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ-a/11, učinjenog na štetu J. Đ. te da je sebi protupravno pribavio imovinsku korist od gotovo 67.000,00 eura.

Također je naveo da je podnositelj višestruko osuđivana osoba zbog istog kaznenog djela te da ODO Varaždin ima saznanja o tome da se zbog istih kaznenih djela vodi postupak pred Općinskim sudom u Čakovcu, u kojem mu je već određen istražni zatvor, gdje se u vrijeme održavanja sjednice i nalazio. Zamjenik ODO-a Varaždin istaknuo je da bi i u ovom postupku trebalo podnositelju odrediti istražni zatvor, nakon isteka maksimalnog trajanja istražnog zatvora određenog odlukom Općinskog suda u Čakovcu, i to zato što osim postojanja osnovane sumnje, koja je potvrđena pravomoćnim rješenjem o istrazi i optužnicom, postoji i opravdana bojazan da bi podnositelj s takvim postupanjem mogao nastaviti i u budućnosti.

3.1. U obrazloženju prvostupanjskog rješenja u odnosu na postojanje osnovane sumnje navedeno je:

»4. Zamjenik Općinskog državnog odvjetnika u Varaždinu, K. M. naveo je da je tužiteljstvo pred Općinskim sudom u Varaždinu podiglo optužnicu zbog kaznenog djela iz članka 236. stavka 2 u vezi stavka 1. KZ/11 učinjenog na štetu J. Đ. Optužnicom se okrivljenik tereti da je sebi protupravno pribavio imovinsku korist u iznosu od gotovo 67.000,00 eura. Osim što je okrivljenik višestruko osuđivana osoba zbog istog kaznenog djela, dakle riječ je o specijalnom povratniku, to ODO u Varaždinu ima saznanja i da se zbog istih kaznenih djela vodi postupak pred Općinskim sudom u Čakovcu, u kojem postupku je okrivljeniku i određen istražni zatvor, gdje se on sad nalazi. Naveo je da smatra da bi i u ovom postupku trebalo odrediti istražni zatvor, nakon isteka trajanja istražnog zatvora određenog odlukom Općinskog suda u Čakovcu i to zato jer osim postojanja osnovane sumnje koja je potvrđena pravomoćnim rješenjem o istrazi, te konkretnom optužnicom, egzistira i opravdana bojazan da će okrivljenik s takvim postupanjem nastaviti u budućnosti, konkretno postoje iteracijska opasnost, a što su detaljno elaborirali u optužnici. Ponovio je da osim što je okrivljenik višestruko osuđivan za ista kaznena djela, osim što se pred Općinskim sudom u Čakovcu vodi postupak za ista djela, da ga se i u ovom postupku tereti za pribavljanje protupravne imovinske koristi u iznosu od gotovo 67.000,00 eura, što kad se uzme vremenski okvir u kojem je počinjeno kazneno djelo, ta vrijednost bi prema današnjim okvirima bila još i veća. Prema stanju spisa okrivljenik nije podmirio protupravno stečeni iznos, te smatra da bi s takvim vrlo sofisticiranim postupanjem, kako to proizlazi iz supstrata optužnice, okrivljenik nastavio i u budućnosti kada bi ga se pustilo iz istražnog zatvora. Stoga smatra da postoji izrazita opasnost ponovnog počinjenja takvog kaznenog djela i predložio je sudu da prihvati ove navode tužiteljstva, da izvrši uvid u izvadak KE za okrivljenika, te da istome odredi istražni zatvor po članku 123. stavku 1. točki 3 ZKP/08.

(...)

7. Osnovana sumnja da je okrivljenik počinio kaznena djela za koje se tereti u optužnji proizlaze iz optužnice i dokaza na kojima se potvrđena optužnica temelji, a osobito iz Ugovora o zajmu od 28. kolovoza 2021., 31. kolovoza 2021., 26. siječnja 2022. i 23. lipnja 2022., izjava Dražena Novaka od 29. lipnja 2022., Aircash uplatnice, A-bon uplate, e-mail korespondencije Dražena Novaka i J. Đ., imovinskopravnog zahtjeva ošt. J. Đ. od 17. prosinca 2022., Zapisnika o ispitivanju svjedokinja/žrtve J. Đ. od 23. travnja 2025. te ostalih dokaza na kojima se temelji optužnica i koji prileže spisu.

7.1. Naime iz materijalne dokumentacije, i to ugovora o zajmu sklopljenima između žrtve J. Đ. i okrivljenika, potvrđama o uplatama iznosa od ukupno 66.782,14 eura u kunskoj protuvrijednosti (503.170,00 kn), mail komunikacijom, tablicom o izvršenim uplatama, potvrđama o privremenom oduzimanju predmeta uz zapisnike o pretragama, proizlazi da je okrivljenik u inkriminiranom razdoblju pozajmljivao novac od oštećenice u iznosu od 66.782,14 eura, koji iznos nije vratio.

7.2. Iz iskaza svjedoka-oštećene J. Đ. proizlazi da je on Draženu Novaku u razdoblju od ljeta 2021. do kraja rujna 2022. u više navrata dala novčane iznose u ukupnom iznosu od 503.170,00 kuna, i to putem 'abon-a', 'aircasha' na kiosku Tiska te da mu je davala novac i na ruke. Naime, u ljeto 2021. Dražen Novak došao je kod nje u knjigovodstveni ured te je tražio da mu vodi knjigovodstvo za poduzeće P. d.o.o., sa prijavljenim prebivalištem na adresi Varaždin, Trakošćanska ulica..., na-

vodeći i da je stvarni vlasnik društva D. V. iz Varaždina te da je njemu i D. V. kod otvaranja navedenog poduzeća pomagao odvjetnik R. K. iz Varaždina. Dražen Novak je tada od nje tražio da mu posudi 5.000,00 kuna iz razloga jer je imao prometnu nesreću te da mu novci trebaju za popravak automobila, a da za njega jamči R. K. Tada je posudila Draženu Novaku 5.000,00 kuna. Svega nekoliko dana poslije toga ponovno je u ured došao Dražen Novak i tražio da mu posudi još 5.000,00 kuna te rekao da sada za njega garantira njegova djevojka iz Austrije, ostavio joj je Air Cash karticu i rekao da je na njoj 20.000,00 kuna te da može podići navedene novce, odnosno da je navedena kartica osiguranje da joj vraća 5.000,00 koje mu je već posudila te 5.000,00 kuna za koje ju je u tom trenutku molio da mu posudi, na što je pristala. Nakon što je Draženu Novaku dala navedene novce htjela je s navedene Air Cash kartice podići novce koje joj je u tom trenutku bio dužan Dražen Novak, ali je na kartici bilo samo 1.400,00 kuna. Od tada je sve stalo do proljeća 2022. Dražen Novak joj se prestao javljati te je prestao dolaziti kod nje u ured, a novce joj nije vratio. Nadalje, do ožujka 2022. nije bila u nikakvom kontaktu s Draženom Novakom, a tada ju je Dražen telefonom nazvao i rekao da se moraju naći, što su i učinili, a Dražen Novak joj je tada govorio da ima firmu P. d.o.o. u kojoj ima temeljni kapital od 20.000,00 kuna te da s navedenim novcima može vratiti što joj duguje. Također joj je tada na mobitelu pokazivao aplikaciju Raiffeisen banke te je zvao neku ženu, ne sjeća se više koju, a navedena žena joj je rekla da joj da broj svog žiro računa te da će joj biti uplaćeni novci, odnosno iznos od 20.000,00 kuna, s time da joj je Dražen Novak tada rekao da će mu nakon toga predati onih deset tisuća kuna viška. Kada se vraćala u ured po putu do ureda digla je na banci novih 10.000,00 kuna i predala ih Draženu Novaku jer je povjerovala ženi s kojom je Dražen Novak razgovarao na mobitel. Nakon navedenog Dražen Novak opet je nestao do lipnja 2022., odnosno nije joj se više javljao. Krajem lipnja 2022., točnog datuma se ne sjeća, Dražen Novak ponovno je došao do njezinog ureda te je tražio da mu posudi još novaca, predložio je da joj da bjanko zadužnicu na iznos od 50.000,00 kuna, na što je pristala. Dražen Novak je tražio da mu posudi još novaca te mu je tada dala još 16.000,00 kuna. Obzirom da sama nije znala kako se uplaćuju novci preko 'abon-a' te 'aircasha', a Dražen Novak je u dosta navrata inzistirao da mu na taj način uplaćuje novac, u tome su joj pomagali drugi ljudi, i to prijateljica B. R., na način da je Biserka njoj prvotno posuđivala novce, a potom te iste novce uplaćivala Draženu Novaku na benzinskoj postaji INA te na kiosku TISAK u Varaždinu putem gore navedenih 'abon-a' te 'aircasha'. Uplate su bile između 3.000,00 i 5.000,00 kuna, ovisi koliko joj je B. mogla posuditi, a ona je u dva navrata vraćala po 20.000,00 kuna, što znači da je od B. posudila ukupno 40.000,00 kuna koje je odmah po posuđivanju uplatila Draženu Novaku. Nadalje, u uplaćivanju novaca Draženu Novaku pomagao joj je i Draženov prijatelj D. V. kojemu je davala novce na ruke, u pravilu 5.000,00 kuna te je tada D. navedene novce putem mobitela slao Draženu, a potom je s kioska TISKA vadio potvrde u izvršenim transakcijama te navedene potvrde davao njoj pa je tako od početka srpnja 2022. do sredine rujna 2022., oko 50 puta dala D. V. iznos od 5.000,00 kuna kako bi navedene novce uplatilo Draženu Novaku, što znači da je Draženu Novaku putem D. V. koji je bio samo posrednik u uplatama, dala novčani iznos od oko 250.000,00 kuna. U uplaćivanju novaca Draženu Novaku pomagala joj je i njezina radnica K. V. S., i to tijekom srpnja i kolovoza 2022. kada je K. oko 10 puta uplatila Draženu Novaku iznos između 2.000,00 kuna do 5.000,00 kuna, odnosno uplatila mu je oko 30.000,00 kuna sveukupno. K. je Draženu uplaćivala novce na isti način, odnosno putem kioska Tiska, a K. je kodove za uplatu slao Draženu Novak. Ističe da ju je krajem lipnja 2022., nazvala osoba koja se predstavila kao V. iz Kaštela Starog, rekao je da on poznaje Draženu Novaka te da Dražen kod njega u apartmanu u Podstrani vrši određene građevinske radove, da neka posudi Draženu još novaca jer Dražen treba kupiti građevinski materijal kako bi mogao završiti posao kod njega u apartmanu. Navela je da joj je V. V. potvrdio da će Dražen Novak kad završi građevinski posao kod njega, vratiti sva dugovanja koja Dražen ima prema njoj pa je nakon toga u više navrata, ne sjeća se u koliko točno, više puta uplaćivala novac. Navodi i da je Dražen Novak govorio da će novac donijeti njegov nećak M., nakon čega ju je zvala muška osoba koja se predstavila kao 'M.' te joj rekao da joj vozi novce koje mu je dao V. V. Nastavila je uplaćivati Draženu novce obzirom da su joj konstantno Dražen i V. govorili da mora Draženu uplatiti još samo određenu sumu novaca i da će tada Dražen moći vratiti sve novce koje joj je

dužan. Dva dana nakon što joj se V. V. posljednji put javio, nazvala ju je muška osoba koja se predstavila kao I. M. te joj rekao da je on brat T. M., vlasnika lanca dućana 'T' a nakon toga ju je učestalo nagovarao da posuđuje još novaca Draženu Novaku kako bi Dražen za navedeni novac kupio građevinski materijal koji će koristiti za građevinske radove koje je navodno vršio na kući vlasništvo I. M. u Zadru. Također je I. M. konstantno obećavao da će on platiti sav Draženov dug koji Dražen ima prema njoj od samog početka, ali tek kad Dražen odradi sve građevinske radove na njegovoj kući u Zadru. Komunikacija s I. M. odvijala se od kraja srpnja 2022. do kraja rujna 2022. te je u tom razdoblju cijelo vrijeme komunicirala i s I. M. i s Draženom Novakom. Istaknula je da je od strane Dražena Novaka prevarena za ukupan iznos od 503.170,00 kuna, ali da je zapravo oštećena za veći iznos jer je digla i dva kredita za koje sada plaća kamatu.

7.3. Iz svega navedenog nedvojbeno proizlazi postojanje osnovane sumnje da bi okrivljenik počinio kazneno djelo prijevare iz članka 236. stavka 2. u vezi stavka 1. KZ/11, dakle ispunjena je osnovna zakonska pretpostavka za određivanje istražnog zatvora iz članka 123. stavka 1. ZKP/08.«

3.2. U odnosu na postojanje posebnog uvjeta za produljenje istražnog zatvora iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP-a/08 (itera-cijske opasnosti) i na mogućnost zamjene istražnog zatvora mjerama opreza, u osporenom prvostupanjskom rješenju navedeno je:

»8. Nadalje, sud je utvrdio da su ispunjene i posebne pretpostavke za određivanje istražnog zatvora temeljem zakonske osnove iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP/08, odnosno da na strani okrivljenika postoje one osobite okolnosti koje ukazuju na opasnost da bi mogao ponoviti isto ili istovrsno kazneno djelo.

8.1. Razlozi koji opravdavaju daljnju primjenu mjere istražnog zatvora protiv okrivljenog Dražena Novaka na temelju zakonske osnove iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP/08 proizlaze iz činjenice da je Dražen Novak, sukladno podacima i izvoda iz Kaznene evidencije, višestruko osuđivana osoba i to presudama AG Rosenheim, 12 Cs 440 Js 37961/20 od 18. kolovoza 2021., zbog prijevare, uključujući varanje iz čl. ECRIS – StGB § 263 Abs. 1., § 263 Abs. 2., § 263 Abs. 3 Satz 2 Nr. 1, § 53, § 22, § 23, na novčanu kaznu, AG Überlingen, 1 Cs 42 Js 27648/21 od 03. siječnja 2022., zbog prijevare uključujući varanje iz čl. ECRIS – StGB § 263 Abs. 1., § 263 Abs. 3, Nr. 1, § 164 Abs. 1, § 53, § 25, § 55, § 56, § 73 c, § 74, na uvjetnu kaznu zatvora u trajanju od 1 godine uz rok kušnje u trajanju od 3 godine, uz sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta, Općinskog suda u Rijeci, broj Kov-345/2022 od 09. lipnja 2022., zbog kaznenog djela prijevare iz čl. 236. st. 1. Kaznenog zakona, na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju od 1 godine, Općinskog suda u Varaždinu, broj K-1/2021 od 03. ožujka 2023., zbog kaznenog djela prijevare iz čl. 236. st. 1. Kaznenog zakona, na uvjetnu kaznu zatvora u trajanju od 8 mjeseci uz rok kušnje u trajanju od 1 godine, Općinskog suda u Šibeniku, broj K-191/2023 od 12. listopada 2023., zbog kaznenog djela prijevare iz čl. 236. st. 1. Kaznenog zakona, na uvjetnu kaznu zatvora u trajanju od 7 mjeseci uz rok kušnje u trajanju od 1 godine. Dakle okrivljenik je ranije pravomoćno osuđivan u pet navrata, kako u Republici Hrvatskoj, tako i u Saveznoj Republici Njemačkoj. S obzirom na to da se u ovom postupku javlja kao osnovano sumnjiv za počinjenje novog istovrsnog, odnosno istog kaznenog djela za koja je ranije pravomoćno osuđivan na uvjetne i bezuvjetne kazne zatvora, ocjena je ovog suda da ranije osude očito nisu utjecale na okrivljenika da uskladi svoje ponašanje s pozitivnim zakonskim propisima i ne čini kaznena djela. Pritom nisu odlučni navodi branitelja da se radi o djelima koja su počinjena prije nekoliko godina, posebno kada se uzme obzir činjenica da se protiv okrivljenika vodi kazneni postupak zbog istog kaznenog djela i na Općinskom sudu u Čakovcu i to pod brojem K- K-111/2023, a u kojem predmetu se okrivljenik nalazi u istražnom zatvoru, no ističu maksimalni rokovi trajanja istražnog zatvora.

8.2. Kada se uzme i duljina inkriminiranog razdoblja od preko godine dana te brojnost radnji koje se stavljaju na teret okrivljeniku da bi ih poduzeo te iznos od 66.782,14 eura/503.170,00 kuna za koji se tereti da bi oštetio žrtvu J. Đ., sve navedeno ukazuje na iznimno visok stupanj kriminalne volje, upornosti i ustrajnosti u protupravnom postupanju okrivljenika. Stoga je ocjena ovog vijeća da postoji realna i predviđiva opasnost da bi okrivljenik, boravkom na slobodi mogao počinuti isto ili istovrsno kazneno djelo za koje ga se tereti u ovom

postupku, dakle da su ispunjene i posebne pretpostavke za određivanje istražnog zatvora po zakonskoj odredbi iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP/08.

9. Zaključno vijeće smatra, da u konkretnom slučaju protiv okrivljenika se ne može odrediti niti jedna od mjera opreza niti istražni zatvor u domu, jer se istima ne bi postigla svrha zbog koje je istražni zatvor određen. Naime, vijeće je mišljenja da je protiv okrivljenika neophodno odrediti istražni zatvor radi opasnosti od ponavljanja djela te da se navedena opasnost može prevenirati isključivo mjerom istražnog zatvora, posebno imajući u vidu ustrajnost, upornost i visoku količinu kriminalne volje na strani okrivljenika, uz činjenicu da je u 5 navrata kazнено osuđivan zbog istih ili istovrsnih kaznenih djela, no da kazne na koje je osuđen nisu ostvarile specijalnopreventivnu svrhu. U odnosu na istražni zatvor u domu iz članka 119. ZKP/08 koji branitelj predlaže, sud je utvrdio da okrivljenik ne spada u taksativno nabrojene kategorije osoba za koje se može odrediti istražni zatvor u domu, a isto tako sud nije našao da bi određivanje istražnog zatvora u domu okrivljeniku bilo posebno opravdano.

10. Ovo rješenje izvršiti će djelatnici Policijske postaje Varaždin koji će okrivljenog Dražena Novaka preprati u istražni zatvor Zatvora u Varaždinu, nakon ukidanja istražnog zatvora u predmetu Općinskog suda u Čakovcu broj: K-111/2023 zbog isteka maksimalnog trajanja, nakon što mu uruče ovo rješenje, a kako bi isti imao spoznaju zašto neće biti pušten na slobodu.

11. U predmetnom rješenju sukladno članku 131. stavku 3. ZKP/08, nije određen rok trajanja istražnog zatvora, ali će sud svaka dva mjeseca do izricanja nepravomoćne presude, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o istražnom zatvoru, ispitivati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu istražnog zatvora, te ga rješenjem produljiti ili ukinuti.«

4. Protiv prvostupanjskog rješenja podnositelj je podnio žalbu koja je odbijena kao neosnovana. U obrazloženju osporenog rješenja navedeno je:

»6. Obrana smatra da u ovom postupku ne postoje uvjeti za određivanje istražnog zatvora okrivljeniku, jer da se, pored činjenice da se protiv njega na Općinskom sudu u Čakovcu vodi drugi kazneni postupak u kojem je isteklo maksimalno trajanje istražnog zatvora, u pobijanom rješenju ne navodi neki drugi tekući postupak, već samo ranije presude. Naime, što se tiče ranije osuđivanosti, radi se o presudama koje datiraju od ranijeg datuma, pa smatra da se iste ne mogu uzeti kao dokaz u smislu opasnosti od ponavljanja djela. Međutim, sam okrivljenik navodi da su kaznena djela, zbog kojih je pet puta osuđen pravomoćnim presudama, počinjena u razdoblju od 2020. do 2022., pa dakle ne datiraju od ranijeg datuma.

7. Stoga sud prvog stupnja ispravno obrazlaže određivanje mjere istražnog zatvora spram okrivljenika navodeći da iste proizlaze iz činjenice da je okrivljenik pravomoćno osuđivan u pet navrata u Republici Hrvatskoj i Saveznoj Republici Njemačkoj, a da se u ovom postupku javlja kao osnovano sumnjiv za počinjenje novog, istog kaznenog djela za koje je ranije pravomoćno osuđivan na uvjetne i bezuvjetne kazne zatvora, iz čega zaključuje da ranije osude nisu utjecale na njega da svoje ponašanje uskladi s pozitivnim zakonskim propisima i da ne čini kaznena djela.

8. Okrivljenik nadalje navodi da je za sva kaznena djela za koja je osuđen, bio osuđen u vremenu kad je bio u istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora, pa smatra da mu se ne može odrediti istražni zatvor po osnovi čl. 123. st. 1. toč. 3. ZKP, jer on ni nakon jedne presude još nije bio na slobodi te nitko osim njega ne zna koliko je sve što je u posljednjih pet godina prošao u zatvoru djelovalo odvraćajuće na njega od počinjenja bilo kakvog kaznenog djela. Ujedno pojašnjava da su kaznena djela za koja se tereti počinjena u razdoblju od dvije godine, a da je on već tri godine u zatvoru. Osim toga, da on ni najednom ispitivanju nije porekao počinjenje kaznenog djela koje mu se stavlja na teret u konkretnom predmetu, odreka se prava žalbe na optužnicu (ispravno: prigovora na optužnicu) te da je prilikom ispitivanja na policiji izrazio kajanje za počinjeno.

9. Valja naglasiti da je okrivljenik specijalni recidivist, da je u konkretnom slučaju riječ o jednom produljenom kaznenom djelu koje je počinjeno s više radni, u periodu od jedne godine te da je okrivljenik

ošteti žrtvu J. Đ. za više od 66.000 eura, a sve to u svojoj ukupnosti ukazuje na visok stupanj kriminalne volje, upornost i ustrajnost okrivljenika u činjenju kaznenog djela, kao što to ispravno navodi prvostupanjski sud.

10. Žalitelj također ističe da istražni zatvor predstavlja mjeru osiguranja prisutnosti okrivljenika u postupku te da se izriče samo iznimno kada nema uvjeta za primjenu drugih mjera predviđenih zakonom, pa obrana ističe da bi se opasnost od ponavljanja djela uspješno mogla prevenirati određivanjem istražnog zatvora u domu.

11. Ispravno navodi prvostupanjski sud da okrivljenik ne spada u taksativno nabrojene kategorije osoba za koje se prema čl. 119. ZKP može odrediti istražni zatvor u domu, dok sud nije našao da bi određivanje istražnog zatvora u domu okrivljeniku bilo posebno opravdano.

12. Potom žalitelj ističe da mu je majka teško oboljela za vrijeme u kojem je on u istražnom zatvoru te da je operirala dva tumora na mozgu i da joj je njegova pomoć neophodna. Navodi da je spreman prihvatiti bilo koju od mjera opreza koju vijeće smatra svrsishodnom.

13. Naprijed navedeno nije ničim argumentirano, a nije ni isticao prilikom određivanja istražnog zatvora, nego tek u žalbenoj fazi. Ipak valja reći da obiteljske prilike nisu od utjecaja na odluku o određivanju istražnog zatvora okrivljeniku.«

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

5. U ustavnoj tužbi podnositelj navodi da se protiv njega već vodi kazneni postupak pred Općinskim sudom u Čakovcu pod brojem K-111/2023 te da se u povodu tog postupka nalazi u istražnom zatvoru već dvije godine. Smatra da se prema članku 133. stavku 1. alineji 5. ZKP-a/08 »za kaznena djela koja se podnositelju stavljaju na teret u oba paralelna kaznena postupka kod Općinskog suda u Čakovcu i Općinskog suda u Varaždinu istražni zatvor do donošenja presude suda prvog stupnja može trajati najdulje dvije godine« te da bi oba postupka trebala biti spojena u jedinstveni, ali da »predmetno postupanje sudova dovodi do situacije da bi protiv podnositelja istražni zatvor mogao trajati neograničeno dugo i izvan svih zakonskih garancija za trajanje istražnog zatvora, a tako ne postupka neovisni i nepristrani sud«.

5.1. Podnositelj smatra da sudovi nisu naveli dostatne razloge za određivanje istražnog zatvora te predlaže usvajanje ustavne tužbe i ukidanje osporenih rješenja.

IV. MJERODAVNO PRAVO

6. Članak 123. stavak 1. točka 3. ZKP-a/08 glasi:

»Članak 123.

(1) Istražni zatvor se može odrediti ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo i ako:

(...)

3) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo, ili da će počiniti teže kazneno djelo za koje je prema zakonu moguće izreći kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, kojim prijeto,

(...)

V. OCJENA USTAVNOG SUDA

7. U ustavnoj tužbi podnositelj svoje prigovore podvodi pod članak 29. stavak 1. Ustava. S tim u vezi, Ustavni sud ponavlja da se članak 29. stavak 1. Ustava ne primjenjuje na postupke određivanja/produljenja istražnog zatvora jer se u tom postupku ne odlučuje »o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela« (vidi, primjerice, odluke Ustavnog suda broj: U-III-1940/2020 od 22. travnja 2020., broj: U-III-655/2022 od 9. ožujka 2022., broj: U-III-3129/2022 od 7. lipnja 2022. i broj: U-III-3670/2022 od 7. srpnja 2022. /sve na www.usud.hr/; te uspoređi s predmetom Europskog suda za ljudska prava /u daljnjem tekstu: ESLJP/ Bah protiv Nizozemske, br. 35751/20, § 34., odluka od 22. lipnja 2021.).

7.1. S obzirom na navode ustavne tužbe, Ustavni sud razmotrio je ustavnu tužbu podnositelja u odnosu na eventualnu povredu prava na osobnu slobodu, zajamčenog člancima 22. i 25. stavkom 2. Ustava koji glase:

»Članak 22.

Čovjekova je sloboda i osobnost nepovrediva. Nikomu se ne smije oduzeti ili ograničiti sloboda, osim kada je to određeno zakonom, o čemu odlučuje sud.«

»Članak 25.

(...)

Tko je god pritvoren i optužen zbog kaznenog djela, ima pravo u najkraćem roku, određenom zakonom, biti izveden pred sud i u zakonskom roku oslobođen ili osuđen.

(...)

7.2. Mjerodavni članak 5. stavak 1. točka c) i stavak 3. Konvencije glase:

»Članak 5.

1. Svatko ima pravo na slobodu i na osobnu sigurnost. Nitko se ne smije lišiti slobode, osim u sljedećim slučajevima i u postupku propisanom zakonom:

(...)

c) ako je zakonito uhićen ili pritvoren radi dovođenja nadležnoj sudbenoj vlasti kad postoji osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo ili kad je razumno vjerovati da je to nužno radi sprječavanja izvršenja kaznenog djela ili bijega nakon njegova počinjenja;

(...)

3. Svatko uhićen ili pritvoren u uvjetima predviđenim stavkom 1.c) ovoga članka mora se u najkraćem roku izvesti pred suca, ili pred drugo zakonom određeno tijelo sudbene vlasti, i ima pravo u razumnom roku biti suđen ili pušten na slobodu do suđenja. Puštanje na slobodu može se uvjetovati davanjem jamstva da će ta osoba pristupiti suđenju.

(...)

A. PRAVO NA OSOBNU SLOBODU

1) Načelna stajališta

8. Pravo na osobnu slobodu jedno je od temeljnih ljudskih prava. Ustav sadrži načelo nepovredivosti slobode čovjeka koje se može ograničiti samo pod uvjetima propisanim Ustavom.

8.1. Ustavni sud ističe da je istražni zatvor dopušteno odrediti samo u slučaju u kojem postoji »osnovana sumnja« da je počinjeno kazneno djelo te, načelno, samo s ciljem osiguranja pokretanja i nesmetanog provođenja kaznenog postupka.

8.2. Za određivanje istražnog zatvora ZKP/08 uvijek traži kumulativno postojanje »osnovane sumnje« da je počinjeno kazneno djelo i postojanje barem jednog od razloga taksativno nabrojanih u članku 123. stavku 1. ZKP-a/08, a u ovom slučaju onih iz članka 123. stavka 1. točke 3. ZKP-a/08.

8.3. Pri odlučivanju o istražnom zatvoru potrebno je poštovati načelo razmjernosti iz članka 16. stavka 2. Ustava. Ustavni sud zato ocjenjuje pretežu li razlozi javnog interesa nad pravom podnositelja na osobnu slobodu i pretpostavku neudžnosti. U skladu s navedenim načelom, nadležni sud ispituje postoje li uvjeti da umjesto mjere istražnog zatvora koju je ovlašten odrediti naloži provođenje blaže mjere ako se njome može postići ista svrha.

8.4. Opravdanost istražnog zatvora utvrđuje se s obzirom na razloge i duljinu trajanja, vodeći računa o okolnostima svakog pojedinog predmeta. Pritom je potrebno razmotriti dva uvjeta za njegovu (daljnju) primjenu: jesu li razlozi koji ga opravdavaju i dalje »relevantni i dostatni« i jesu li tijela kaznenog postupka u vođenju postupka iskazala »posebnu marnost«.

8.5. Da bi razlozi za istražni zatvor bili relevantni i dostatni, ne mogu biti apstraktni i općeniti nego se trebaju odnositi na specifične činjenice koje se tiču podnositelja ustavne tužbe osobno, a koje su odlučne za svaku pojedinu zakonsku osnovu za određivanje istražnog zatvora.

8.6. Protekom vremena važnost pažljivog ispitivanja opravdanosti istražnog zatvora dobiva na značaju.

2) Primjena načelnih stajališta

a) Postojanje osnovane sumnje

9. Što se tiče temeljne pretpostavke za određivanje istražnog zatvora, a to je postojanje osnovane sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se podnositelj tereti, Ustavni sud utvrđuje da ta sumnja proizlazi iz podignute optužnice protiv podnositelja (vidi točku 3. obrazloženja ove odluke).

9.1. Stoga, Ustavni sud smatra pitanje postojanja osnovane sumnje pravilno utvrđenim.

b) Iteracijska opasnost

10. Rizik opasnosti od ponavljanja kaznenog djela (članak 123. stavak 1. točka 3. ZKP-a/08) mora biti stvaran, s time da sud kod njegove ocjene mora imati na umu sve okolnosti predmeta, uključujući osobnost okrivljenika i njegovu prošlost, kao i može li se bilo koja prethodna presuda protiv okrivljenika usporediti po svojoj naravi ili stupnju ozbiljnosti s optužbama podignutima protiv njega.

10.1. Ustavni sud primjećuje da se osporena rješenja u obrazloženju opasnosti da će podnositelj ponoviti kaznena djela za koja je osnovano sumnjiv temelje na činjenici da je podnositelj do sada već pet puta pravomoćno osuđen za istovrsna kaznena djela u Republici Hrvatskoj i u Saveznoj Republici Njemačkoj. Međutim, po ocjeni sudova te osude kod podnositelja nisu imale odvratajući učinak. Sudovi su također uzeli u obzir duljinu inkriminiranog razdoblja koje je dulje od godinu dana te brojnost radnji na štetu iste žrtve te iznos od 66.782,14 eura za koji se tereti da bi žrtvu oštetio, iz čega zaključuju o postojanju visokog stupnja kriminalne volje, upornosti i ustrajnosti u protupravnom postupanju podnositelja.

10.2. Imajući na umu sve navedeno, ocjena je Ustavnog suda da su razlozi dani za postojanje opasnosti da bi puštanjem na slobodu podnositelj mogao počiniti nova kaznena djela, a zbog čega se svrha istražnog zatvora u njegovom slučaju ne može ostvariti nekom blažom mjerom, dostatni i pravno utemeljeni.

10.3. Također, Ustavni sud primjećuje da su nadležni sudovi u konkretnom slučaju razmotrili i mogućnost primjene mjera opreza kao zamjenu istražnog zatvora te u tom smislu dostatno obrazložili svoje razloge zašto, s obzirom na okolnosti konkretnog slučaja, ne smatraju opravdanom zamjenu istražnog zatvora blažim mjerama.

11. Ustavni sud ocjenjuje da okolnosti konkretnog slučaja u pogledu određivanja mjere istražnog zatvora podnositelja, za sada, u dostatnoj mjeri utemeljuju prevagu javnog interesa pred jamstvom nepovredivosti slobode propisanim člankom 22. Ustava. Stoga, ocjena je Ustavnog suda da, u razmatranom slučaju, podnositelju nisu povrijeđena ustavna prava zajamčena člankom 22. Ustava.

B. TIJEK POSTUPKA I MARNOST POSTUPANJA TIJELA PROGONA I SUDA

12. Podnositelj u ustavnoj tužbi prigovara marnosti postupanja ODO-a Varaždin i Općinskog suda u Varaždinu navodeći da su u konkretnom predmetu kaznena prijava i imovinskopravni zahtjev podneseni 3. listopada 2022., a da je rješenje o provođenju istra-ge podneseno tek 21. ožujka 2025. Također, navodi da je optužnica

podignuta 16. lipnja 2025., a da se po njoj nije postupalo sve do 8. kolovoza 2025. kada je podnositelju određen istražni zatvor ospore-nim prvostupanjskim rješenjem.

12.1. Ustavni sud je u vezi s navedenim prigovorima podnosi-telja zatražio i dobio očitovanja Općinskog suda u Varaždinu od 17. prosinca 2025. i ODO-a Varaždin od 7. siječnja 2026.

12.2. U očitovanju Općinskog suda u Varaždinu, u bitnome, navedeno je:

»Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu podnijelo je Općinskom sudu u Varaždinu optužnicu broj KO-DO-218/2025-1 od 16. lipnja 2025. protiv okrivljenog Dražena Novaka zbog postojanja osno-vane sumnje da bi okrivljenik počinio kazneno djelo protiv imovine – prijearom – opisano u čl. 236. st. 2. u vezi st. 1. Kaznenog za-kona ('Narodne novine' broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/22.– dalje: KZ/11), kažnjivo po čl. 236. st. 2. KZ/11. Navedena optužnica zaprimljena je na Općinski sud u Varaždinu dana 17. lipnja 2025.

Nakon što je predsjednica optužnog vijeća prethodno ispitala optužnicu sukladno članku 344. ZKP/08, optužnica je dostavljena optuže-niku i branitelju optuženika na odgovor, uz pouku o pravu na odgovor dana 2. srpnja 2025.

U optužnici je predloženo protiv okrivljenika odrediti istražni zatvor po zakonskoj osnovi iz članka 123. stavka 1. točki 3. ZKP/08. S obzirom na to da je uređujuća sutkinja, ovdje predsjednica optuž-nog vijeća koristila godišnji odmor u periodu od 7. srpnja 2025. do 1. kolovoza 2025. sjednica optužnog vijeća radi odluke o prijedlogu za određivanje istražnog zatvora zakazana je za dan 8. kolovoza 2025.

Na navedenoj sjednici optužno vijeće Općinskog suda u Varaždi-nu donijelo je rješenje broj Kov-171/2025-9 od 8. kolovoza 2025. kojim je okrivljeniku određen istražni zatvor po članku 123. stavku 1. točki 3. ZKP/08. Navedeno rješenje potvrđeno je rješenjem Županijskog suda u Varaždinu broj kŽ-497/2025-4 od 26. kolovoza 2025.

Dana 4. rujna 2025. održana je sjednica optužnog vijeća na ko-joj se raspravljalo o osnovanosti optužnice te je optužnica potvrđena rješenjem broj Kov-171/2025-27 od 4. rujna 2025. te je formiran spis K-373/2025.

U odnosu na prigovor okrivljenika da je Općinski sud u Varaždi-nu čekao da u predmetu Općinskog suda u Čakovcu broj K-111/2023 istekne maksimalni mogući rok trajanja istražnog zatvora, kako bi omogućili optužbi da podnošenjem nove optužnice onemogući pod-nositelju izlazak na slobodu, za napomenuti je da sud ne omogućuje niti uvjetuje Općinskom državnom odvjetništvu kada će podignuti optužnicu niti sud može utjecati na to. Sud je u postupku pred optužnim vijećem postupao u skladu sa Zakonom o kaznom postupku, dok zbog korištenja godišnjeg odmora sutkinje o prijedlogu da se okrivlje-niku odredi istražni zatvor odlučeno u kolovozu 2025. Isto tako, sud je prilikom odluke o određivanju istražnog zatvora protiv okrivljeni-ka utvrđivao postojanje opće i posebne pretpostavke za određivanje istražnog zatvora iz članka 123. ZKP/08, a što je rješenjem broj Kov-171/2025-9 od 8. kolovoza 2025. utvrđeno da postoje, te je stoga okrivljeniku odredio istražni zatvor zbog opasnosti od ponavljanja djela. Na odluku suda o tome postoji li opasnost od ponavljanja djela na strani okrivljenika nije imala utjecaj činjenica da se protiv okrivljenika vodi drugi postupak, već okolnost da je okrivljenik ranije u 5 navrata pra-vomoćno osuđivan zbog istih i istovrsnih kaznenih djela, kao i duljina inkriminiranog razdoblja, brojnost radnji koji se okrivljeniku stavljaju na teret da bi ih poduzeo te visina protupravno stečene koristi koja se okrivljeniku stavlja na teret da bi ju ostvario.

U odnosu na postupanje Općinskog državnog odvjetništva u Va-raždinu sud se ne može očitovati o razlozima i vremenu poduzimanja radnji u njihovom predmetu KO-DO-2018/2025, pa se stoga samo kro-nološki navode radnje Općinskog državnog odvjetništva u Varaždinu kako to proizlazi iz spisa predmet K-373/2025 (spis optužnog vijeća Kov-171/2025)...«

12.3. U očitovanju ODO-a Varaždin navedeno je sljedeće:

»Kaznena prijava protiv okrivljenika Dražena Novaka podnijeta je Općinskom državnom odvjetništvu u Varaždinu 3. listopada 2022., zbog sumnje u počinjenje kaznenog djela prijeara iz čl. 236. st. 2.

u vezi st. 1. Kaznenog zakona ('Narodne novine' br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25. – dalje: KZ).

Nakon podnošenja kaznene prijave, dana 29. studenoga 2022. od strane ovog državnog odvjetništva Policijskoj upravi varaždinskoj naloženo je provođenje izvida sukladno čl. 206.h st. 1. Zakona o kaznom postupku ('Narodne novine' broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12. – Odluka i Rješenje USRH, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 80/22., 36/24. i 72/25. – dalje: ZKP). Tijekom izvida priku-pljena je materijalna dokumentacija, obavljena je analiza telefonskih poziva, te obavijesni razgovori sa oštećenom J. Đ., svjedocima V. V., D. V., I. M., L. B., S. M., B. R., S. O. te K. V. S., dok je osumnjičenik Dražen Novak sukladno odredbi čl. 208.a ZKP-a ispitan 19. siječnja 2023.

Nakon provedenih izvida, dokazna radnja prvog ispitivanja okrivljenika provedena je 21. ožujka 2025., nakon čega je donijeto rješenje o provođenju istrage (pod brojem Kis-DO-9/2025) koje je postalo pravomoćno 04. travnja 2025. Tijekom istrage provedene su dokazne radnje ispitivanja u svojstvu svjedoka/žrtve J. Đ., dokazne radnje ispitivanja svjedoka M. D., V. V. te L. B. te su ujedno pribavljeni podaci o vlasniku 'Aircash' računa na koji je uplaćivan novac od strane oštećene J. Đ.. Istraga je u konkretnom predmetu dovršena 16. lipnja 2025., odnosno unutar zakonskog roka od 6 (šest) mjeseci propisanog čl. 229. st. 1. ZKP-a.

Nakon toga je pred Općinskim sudom u Varaždinu 16. lipnja 2025., odnosno istog dana, podignuta optužnica. S obzirom se radilo o višestruko osuđivanoj osobi za ista kaznena djela, kako je to proizla-zilo iz izvataka iz kaznene evidencije za Dražena Novaka, na temelju čl. 123. st. 1. t. 3. ZKP-a u optužnici je predloženo da sud Draženu Novaku odredi istražni zatvor. Optužnica je potvrđena te je predmet trenutno u raspravnoj fazi kod Općinskog suda u Varaždinu, a sljedeća rasprava zakazana je za dan 20. siječnja 2026.

Napominje se da je Općinski sud u Varaždinu odlučio povodom prijedloga podnositelja ustavne tužbe Dražena Novaka vezano uz spa-janje postupka sa postupkom koji se vodi pred Općinskim sudom u Čakovcu, te je na temelju članka 25. stavka 4. ZKP-a rješenjem broj: Kv-379/2025-3 od 3. listopada 2025. odbijen prijedlog za spajanje kaznenog postupka koji se protiv okrivljenog Dražena Novaka vodi povodom optužnice Općinskog državnog odvjetništva u Varaždinu broj: KO-DO-218/2025 od 16. lipnja 2025. kod Općinskog suda u Varaždinu, sa kaznenim postupkom koji se vodi kod Općinskog suda u Čakovcu pod brojem K-111/2023. Pritom valja naglasiti kako se protiv Dražena Novaka u predmetu Općinskog suda u Čakovcu broj K-111/2023 postupak vodi zbog više različitih kaznenih djela te je isti u završnoj fazi. Slijedom navedenog, u konkretnom predmetu sud je donio odluku da se radi o kaznom postupku koji ne udovoljava za-konskim uvjetima za spajanje postupka s predmetom koji se vodi kod Općinskog suda u Čakovcu, s obzirom se radi o prostorno, vremenski i visinom štete različitim događajima, zbog čega je odbijen prijedlog za spajanjem postupka, odnosno vođenje jedinstvenog postupka, na koji se u ustavnoj tužbi poziva podnositelj.

Ujedno se ističe da je, uvažavajući broj predmeta u radu po pojedinom rješavatelju, kao i druge objektivne okolnosti u vidu povećanog broja istražnozatorskih predmeta unazad tri godine, smanjenog broja referenata prisutnih na radu u istom razdoblju uslijed korištenja poro-diljnih dopusta, te činjenicu da su tijekom 2023. i 2024. u zgradi koju koristi Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu izvođeni radovi radi uvođenja sustava grijanje-hlađenje, što je sve bilo od negativnog utjecaja na ažurnost u radu, kao i imajući u vidu zakonske rokove za poduzimanje radnji, posebice što se radi o predmetu u kojem je bilo nužno provesti istragu s obzirom na visinu zapriječene kazne, u kon-kretnom predmetu Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu po-stupalo u skladu sa mogućnostima referenata koji su dužili predmet.«

13. Člankom 131. stavkom 1. ZKP-a/08 propisano je da ako se u vrijeme podnošenja optužnice sudu okrivljenik nalazi u istražnom zatvoru, optužno vijeće će odmah, a najkasnije u roku od četrdeset i osam sati po podnošenju optužnice održati ročište i odlučiti o istražnom zatvoru, te ga svojim rješenjem produljiti ili ukinuti.

13.1. Ustavni sud primjećuje da podnositelju u vrijeme podi-zanja optužnice (16. lipnja 2025.) nije bio određen istražni zatvor u

konkretnom kaznenom predmetu, već se on nalazio u istražnom zatvoru određenom u drugom kaznenom predmetu koji se vodio pred Općinskim sudom u Čakovcu. Stoga, optužno vijeće u konkretnom slučaju i nije moglo odlučivati o istražnom zatvoru s obzirom na to da je podnositelju u drugom predmetu još uvijek trajao istražni zatvor.

13.2. Podnositelj je 9. srpnja 2025. sudu dostavio podnesak kojim se odrekao prava na podnošenje odgovora na optužnicu.

13.3. Istražni zatvor u ovom kaznenom postupku određen je tek nakon što je 8. kolovoza 2025. održana sjednica optužnog vijeća na kojoj se odlučivalo o prijedlogu ODO-a Varaždin da se podnositelju odredi istražni zatvor, nakon čega je doneseno osporeno prvostupanjsko rješenje. Sjednica optužnog vijeća na kojoj se raspravljalo o osnovanosti optužnice održana je 4. rujna 2025. te je optužnica potvrđena rješenjem Općinskog suda u Varaždinu broj: Kov-171/2025-27 od 4. rujna 2025.

13.4. U skladu s člankom 348. stavkom 1. ZKP-a/08, nakon isteka roka za odgovor na optužnicu sjednica se održava u roku od petnaest dana ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako je na slobodi. U posebno se složenim predmetima sjednica optužnog vijeća ima održati u roku od mjesec dana ako je okrivljenik lišen slobode ili u roku od tri mjeseca ako je na slobodi.

13.5. U konkretnom slučaju sjednica optužnog vijeća održana je unutar roka od dva mjeseca od podnošenja odgovora na optužnicu, odnosno od odricanja od odgovora na optužnicu.

13.6. Stoga, Ustavni sud smatra da, kad je riječ o dinamici postupanja prvostupanjskog suda, za sada ne postoje naznake da taj sud ne zadovoljava zahtjeve marnosti postupanja.

14. U odnosu na prigovore o marnosti postupanja ODO-a Varaždin, Ustavni sud primjećuje kako iz očitovanja ODO-a Varaždin proizlazi da je nakon zaprimljene kaznene prijave od 3. listopada 2022. naložio provođenje izvida 29. studenoga 2022. tijekom kojih je, 19. siječnja 2023., ispitani i podnositelj. Nakon provedenih izvida, dokazna radnja prvog ispitivanja okrivljenika provedena je 21. ožujka 2025., nakon čega je doneseno rješenje o provođenju istrage koje je postalo pravomoćno 4. travnja 2025. Istraga je završena 16. lipnja 2025. te je istoga dana pred Općinskim sudom u Varaždinu podignuta optužnica protiv podnositelja.

14.1. S obzirom na navedeno, Ustavni sud uočava da je od provođenja izvida i prvog ispitivanja podnositelja 19. siječnja 2023. do provođenja dokazne radnje prvog ispitivanja okrivljenika 21. ožujka 2025. prošlo gotovo pune dvije godine potpune neaktivnosti ODO-a Varaždin, a za koje vrijeme je podnositelj bio u istražnom zatvoru po rješenjima Općinskog suda u Čakovcu.

14.2. Po ocjeni Ustavnog suda uzastopne odluke o istražnom zatvoru u paralelnim postupcima mogu dovesti do toga da se zaobiđe primjenjivo zakonodavstvo o najduljim mogućim zakonskim rokovima istražnog zatvora. Zakonodavne odredbe o najduljim rokovima trajanja istražnog zatvora ne mogu se tumačiti tako da omogućavaju određivanje istražnog zatvora u maksimalnom trajanju u odnosu na svaki zasebni postupak, jer bi u protivnom bilo moguće držati osobu u istražnom zatvoru uvijek iznova i uzastopno odnosno *ad infinitum*. Stoga sudovi i tijela kaznenog progona, kada imaju ili moraju imati saznanja o tome da se okrivljenik već nalazi u istražnom zatvoru u drugom kaznenom postupku, trebaju poduzeti sve kako bi se postupak vodio učinkovito i bez nepotrebnih odgađanja koja mogu dovesti do daljnjeg lišenja slobode u paralelnom kaznenom postupku. Ustavni sud ne može nagađati bi li ishod ovog postupka, uključujući i određivanje konkretne mjere istražnog zatvora, mogao biti drukčiji da je ODO Varaždin postupao žurnije, ali

ne može ni zanemariti okolnost da je ODO Varaždin optužnicu protiv podnositelja podignuo tek u lipnju 2025., odnosno neposredno prije isteka maksimalnog roka trajanja istražnog zatvora u drugom kaznenom postupku.

15. Slijedom navedenog, Ustavni sud ocjenjuje da ODO Varaždin nije u konkretnom slučaju udovoljio ustavnoj i konvencijskoj obvezi vođenja postupka s »posebnom marnošću« pa je na temelju članaka 73. i 76. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) donesena odluka kao u točki I. izreke odluke, dok je na temelju članaka 73. i 75. Ustavnog zakona donesena odluka kao u točki II. izreke odluke.

16. Odluka o objavi temelji se na članku 29. Ustavnog zakona (točka III. izreke).

Broj: U-III-4021/2025

Zagreb, 31. ožujka 2026.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik
dr. sc. Frane Staničić, v. r.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

655

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga Suda Željke Zrilić Ježek, univ. spec., predsjednice vijeća, Ljiljane Karlovčan-Đurović, Gordane Marušić Babić, Jelene Rajić i mr. sc. Inge Vezmar Barlek, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu MKF, [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], koju zastupa opunomoćenik Vinko Peronja, odvjetnik u Jelsi, Jelsa 366, na sjednici vijeća održanoj 27. travnja 2026.

presudio je

I. Ukida se u Odluka o četvrtoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama, klasa: 363-01/14-01/33, urbroj: 2181-2-02-25-17 od 18. prosinca 2025. (»Službeni glasnik Grada Hvara«, broj: 9/25.).

II. Nalaže se Gradu Hvaru, OIB: 01250166084, da MKF, OIB: [osobni identifikacijski broj], nadoknadi troškove ovog upravnog spora u ukupnom iznosu od 1.250,00 eura, u roku od 30 dana od dostave ove presude.

Obrazloženje

1. Podnositeljica zahtjeva navodi kako se Odlukom o četvrtoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama, klasa: 363-01/14-01/33, urbroj: 2181-2-02-25-17 od 18. prosinca 2025., (»Službeni glasnik Grada Hvara«, broj: 9/25.), kojom je u Bazi podataka o nerazvrstanim cestama (klasa: 363-01/14-01/33, urbroj: 2128-01-02-15-04, rujan 2015.), koja je sastavni dio Odluke o nerazvrstanim cestama (»Službeni glasnik Grada Hvara«, broj: 2/14 i 7/15.) i koja se sastoji od alfanumeričkog popisa svih cesta i od grafičkog dijela s prikazom pojedine ceste na orto-foto podlozi, dodaje, između ostalog, redni broj ***, naziv ***, koja cesta prelazi preko nekretnine oznake čestice

[katastarska čestica], zk. ul. [zemljišno-knjižni uložak], k.o. [katastarska općina], a koja nekretnina je u suvlasništvu predlagateljice. Tužiteljica ističe da je presudom ovoga Suda, broj: Usoz-50/2022 od 29. lipnja 2023. ukinuta Baza podataka o nerazvrstanim cestama Grada Hvara, koja je sastavni dio Odluke o nerazvrstanim cestama Grada Hvara, u dijelu pod rednim brojem ***, naziv ***, [adresa], duljine 282 m. Osim što protustranka nije postupila sukladno navedenoj presudi i uskladila Bazu podataka o nerazvrstanim cestama (dapače, čak su temeljem navedene Odluke u zemljišnim knjigama formirali i upisali takvu nerazvrstanu cestu oznake ***, [adresa], oznake čestice zemljišta [katastarska čestica], k.o. [katastarska općina]), sada ponovno donosi ovdje pobijanu Odluku gdje ponovno u Bazu podataka o nerazvrstanim cestama (klasa: 363-01/14-01/33) dodaje cestu naziva ***, iako ova cesta već kao takva postoji u Bazi podataka, jer Grad Hvar nikada nije postupio po presudi, broj: Usoz-50/2022. U naznačenoj presudi jasno je navedeno kako na predmetnom dijelu nekretnine, a sukladno članku 131. stavak 1. Zakona o cestama nikako ne može biti cesta, budući da se radi o uskom putu na kojem se ne može prometovati, odnosno kako sporna nekretnina ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 131. stavak 1. Zakona o cestama. Podnositeljica zahtjeva naglašava da je presuda obvezna za stranke u upravnom sporu, odnosno pravomoćna presuda kojom se odlučuje o zakonitosti općeg akta obvezna je za sve, dok nezakoniti opći akt prestaje važiti s danom objave presude u »Narodnim novinama«. Upravo u presudi broj Usoz-50/22, između ostalog, jasno je navedeno i obrazloženo kako Sud utvrđuje da sporna nekretnina ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 131. stavak 1. Zakona o cestama da bi se mogla smatrati nerazvrstanom cestom koja je kao takva postojala na dan stupanja na snagu Zakona o cestama, pa da stoga takva odluka nije suglasna sa zakonom. Dostavlja fotografije iz kojih je vidljivo kako se nikada na predmetnoj nekretnini nije nalazila »cesta«, već se radilo o isključivo pješačkom puteljku, a također je prikazano kako bi i gdje trebala prolaziti proglašena »cesta« preko pomorskog dobra, preko morskog žala, a sve po širini koja nije dostatna niti za mimoilaženje pješaka. Slijedom navedenog, predlaže usvojiti zahtjev, uz naknadu troška ovog upravnog spora.

2. U odgovoru na podneseni zahtjev, donositelj akta ističe kako je osporena Odluka Gradskog vijeća Grada Hvara o četvrtoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama donesena na sjednici održanoj 18. prosinca 2025., klasa: 363-01/14-01/33, urbroj: 2181-02-25-17, objavljena u Službenom glasniku Grada Hvara, broj: 9/25. i dalje je na snazi. U odnosu na materijalno-pravne uvjete donošenja predmetne Odluke, ističe se da predmetna nerazvrstana cesta oznake *** na dan donošenja pobijane Odluke, kao i podnošenja prijedloga, odgovara kč. br. [katastarska čestica], k.o. [katastarska općina]. Taj zemljišno-knjižni opis nikada nije osporen, niti je radi upisa brisanja prava vlasništva pokrenut parnični postupak. Prethodno upisu u zemljišnim knjigama za potrebe evidentiranja predmetne nerazvrstane ceste u javnim cestama, Grad Hvar je pribavio geodetski elaborat izrađen po GEO media d.o.o. od 19. rujna 2022., broj elaborata: 118/2022, koji se dijelom odnosio na tadašnju kč. br. [katastarska čestica], k.o. [katastarska općina] u suvlasništvu podnositeljice. Isti sadrži prijavne listove za katastar i zemljišnu knjigu temeljem kojih je dio površine te čestice izdvojen u novu kč. br. [katastarska čestica], k.o. [katastarska općina]. Navode da je temeljem geodetskog elaborata s prijavnim listovima i potvrde nadležnog katastarskog ureda pred Općinskim sudom u Splitu, Stalna Služba Stari Grad, Zemljišno-knjižni odjel, provedena uknjižba radi upisa kč. br. [katastarska čestica], k.o. [katastarska općina] na ime javno dobro u općoj uporabi – neotuđivo vlasništvo Grada Hvara. Dakle, upis neotuđivog vlasništva Grada Hvara izvršen je temeljem odluka

nadležnih tijela, koje odluke nikada nisu stavljene izvan pravne snage, odnosno egzistiraju i danas. Što se tiče pozivanja na prethodnu odluku ovog Suda broj: Usoz-50/2022, ističe se da ista nije donesena u odnosu na Odluku Gradskog vijeća Grada Hvara, koju ovdje pobija predlagateljica, pa se dosezi pravomoćnosti iste ne odnose na ovaj postupak. Slijedom svega navedenog, predlaže se sudu odbiti prijedlog za ocjenu zakonitosti općeg akta.

3. Zahtjev je osnovan.

4. Osporenu Odluku o četvrtoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama donijelo je Gradsko vijeće Grada Hvara na 7. sjednici održanoj 18. prosinca 2025. na temelju odredbe članka 98. stavak (4). Zakona o cestama (»Narodne novine«, 84/11., 22/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 144/22., 04/23. i 133/23.) i članka 25. Statuta Grada Hvara (»Službeni glasnik Grada Hvara«, 3/18. i 10/18.). Predmetna Odluka objavljena je u Službenom glasniku, broj: 9/25. od 22. prosinca 2025.

5. U Odluci o četvrtoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama u članku 1. utvrđuje se da u Bazi podataka o nerazvrstanim cestama, koja je sastavni dio Odluke o nerazvrstanim cestama (»Službeni glasnik Grada Hvara«, 2/14. i 7/15.) i koja se sastoji od alfanumeričkog popisa svih cesta i od grafičkog dijela s prikazom pojedine ceste na orto-foto podlozi, dodaje se redni broj 205.A naziv broj – 51, 206.A naziv broj –52 i 260.A naziv MI-06 te se utvrđuje 288.A naziv SN – 16.

Člankom 2. Odluke određeno je da je Izmijenjena Baza podataka o nerazvrstanim cestama sastavni dio ove Odluke.

Člankom 3. Odluke određeno je da ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od objave u »Službenom glasniku Grada Hvara«.

6. Iz zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta proizlazi da je predmet osporavanja ove Odluke dio Baze podataka o nerazvrstanim cestama Grada Hvara (cesta pod rednim brojem ***, naziv ***, [adresa], mjesto [adresa], duljine 282 m).

7. Člankom 98. Zakona o cestama propisano je:

(1) *Nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovoga Zakona, i to posebice:*

– *ceste koje su na području gradova s više od 35.000 stanovnika te gradova koji su sjedišta županija bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (»Narodne novine« br. 54/08., 122/08., 13/09., 104/09. i 17/10.),*

– *ceste koje povezuju naselja,*

– *ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja,*

– *terminali i okretišta vozila javnog prijevoza,*

– *pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina,*

– *druge ceste na području naselja i gradova.*

(2) *Ceste iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka odlukom određuje ministar.*

(3) *Odluka iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.*

Nema odredbe stavka (4). članka 98. Zakona o cestama temeljem koje je donesena osporavana Odluka.

8. Prema već izraženom stajalištu ovoga Suda, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ovlašteno je, ako za to postoje zakonski uvjeti, proglasiti javno dobro u općoj uporabi – nerazvrstanu cestu. Međutim, odredba članka 98. Zakona o cestama nije valjana

zakonska osnova, a niti članak 25. Statuta Grada Hvara, bez relevantne materijalno pravne odredbe, ne može biti osnova za donošenje osporenog općeg akta kojim se u Bazi podataka o nerazvrstanim cestama dodaje popis pojedinih cesta.

9. Slijedom iznesenog, valjalo je na temelju odredbe članka 162. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine« broj: 36/24.) odlučiti kao u točki I. izreke presude.

10. Podnositelji zahtjeva zatražili su i naknadu troška ovog upravnog spora, i to za sastav zahtjeva za pokretanje postupka ocjene zakonitosti općeg akta, kao i za sastav podneska od 24. ožujka 2026., u skladu s Tbr. 27. točka 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (»Narodne novine«, broj 138/23., 107/25. – dalje: Tarifa) u iznosu od po 1.250,00 eura, odnosno u ukupnom iznosu od 2.500,00 eura.

11. Polazeći od stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske o pravu podnositelja zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta na naknadu troškova objektivnog upravnog spora izraženog u odluci broj: U-III-837/2021 od 3. prosinca 2024. podnositelji koji su uspjeli u predmetnom objektivnom sporu imaju pravo na naknadu troškova spora na temelju članka 147. stavka 1. u svezi članka 144. stavaka 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima.

12. Prema članku 147. stavku 1. Zakona o upravnim sporovima stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora, ako zakonom nije drukčije propisano.

Odredbom članka 144. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima propisano je da troškove spora čine opravdani izdaci učinjeni tijekom i u povodu spora. Troškovi spora obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika i drugih osoba koje imaju pravo na zakonom propisanu naknadu (stavak 2.).

13. Podnositeljica zahtjeva priznato je pravo na naknadu troška za sastavljanje zahtjeva u zatraženom iznosu od 1.250,00 eura prema Tbr. 27. točka 3. Tarife, dok joj nije priznat trošak sastava podneska od 24. ožujka 2026. jer istim u bitnom ponavlja navode zahtjeva. Sukladno navedenom, na temelju članka 147. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima odlučeno je kao pod točkom II. izreke ove presude.

14. Ukinuti opći akt prestaje važiti danom objave u »Narodnim novinama« temeljem odredbe članka 162. stavak 4. Zakona o upravnim sporovima.

Poslovni broj: Usov-29/2026-8
Zagreb, 27. travnja 2026.

Predsjednica vijeća
Željka Zrilić Ježek, univ. spec., v. r.

656

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Snježane Horvat-Paliska predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Blanše Turić, i Kristine Senjak Krunić, članica vijeća uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta u povodu obavijesti I.P. [adresa], OIB:[osobni identifikacijski broj] kojeg zastupa opunomoćenik Vlaho Duplancić odvjetnik u odvjetničkom društvu Duplancić i Grga j.t.d. Split, Ivana Gundulića 18, na sjednici vijeća održanoj 27. travnja 2026.

presudio je

I. Ukida se Zaključak o korištenju prometnica u dijelu Park-Šume Marjan klasa: 340-01/20-01/551, urbroj: 2181/01-09-021/-20-7 (»Službeni glasnik Grada Splita« br. 50/20).

II. Ova presuda objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

1. Podnositelj obavijesti predložio je da Sud provede postupak ocjene zakonitosti Zaključka o korištenju prometnica u dijelu Park-Šume Marjan Klasa : 340-01/20-01/551, Urbroj : 2181/01-09-021/-20-7 (»Službeni glasnik Grada Splita« br. 50/2020. – dalje u tekstu: osporeni Akt).

2. Razlozi zbog kojih smatra da osporeni Akt nije zakonit odnosno se, u većini, na to da osporeni Akt nije suglasan sa Zakonom o zaštiti prirode (»Narodne novine« 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23) (koji Zakon posebno ne uređuje način prometovanja u zaštićenim područjima prirode), Zakonom o cestama (»Narodne novine« 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 15/13, 92/14, 64/15, 108/17, 79/19, 42/20, 85/22, 144/22 i 133/23), Zakonom o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine« 68/18, 110/18, 32/20) te Zakonom o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine« 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22, 133/23, 145/24 dalje ZSCP). Smatra da je osporeni Akt protivan odredbi članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« 33/01, 60/01, 129/05, 36/09, 36/09, 109/07, 125/08, 150/11, 144/12, 123/17, 98/19, 144/20 – dalje u tekstu: ZLP(R)S).

3. Predlaže da ovaj Sud obustavi izvršenje osporenog Akta te da ga ukine, a svoju odluku objavi u »Narodnim novinama«.

4. Pozvan da se očituje o prijedlogu za ocjenu zakonitosti, donositelj akta je naveo da je člankom 12. Odluke o ograničenju korištenja prometnica u Park Šumi Marijan (»Službeni glasnik Grada Splita« br. 67/24 – dalje u tekstu: Odluka/24) osporeni Akt stavljen izvan snage.

5. Međutim, s obzirom na to da je ovaj Sud presudom poslovnih broj Usov-172/2024-11 od 26. studenog 2025. ukinuo Odluku/24., koja presuda je objavljena u »Narodnim novinama« broj 154/25 od 17. prosinca 2025., Odluka/24 prestala je važiti.

6. Stoga, u trenutku odlučivanja Suda, i dalje postoje pretpostavke za vođenje ovog spora, te je Sud, temeljem odredbe članka 158. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine« 36/24) proveo postupak ocjene zakonitosti osporenog Akta.

7. Osporeni Akt donio je gradonačelnik Grada Splita, pozivom na odredbu članka 33. Odluke o uređenju prometa na području Grada Splita (»Službeni glasnik« broj 3/98, 9/00, 18/00, 11/02, 33/03, 11/09 i 18/12), a u svezi s odgovarajućim odredbama Zakona o zaštiti prirode i članka 52. Statuta Grada Splita (»Službeni glasnik Grada Splita« broj 17/09, 11/10, 18/13, 39/13, 46/13 – pročišćeni tekst, 11/18 i 6/20), dana 22. rujna 2020. Osporeni Akt objavljen je u »Službenom glasniku Grada Splita« broj 50/20.

8. Članak 1. osporenog Akta glasi:

»Ovim Zaključkom propisuje se način korištenja određenih prometnica, dopuštena vrsta prometa, razdoblja korištenja prometnica, ograničenje brzine i parkiranje u dijelu Park-šume Marjan.«

9. U ocjeni zakonitosti osporenog Akta Sud je pošao od odredbe članka 35. stavka 1. točke 2. ZLP(R)S-a koji određuje, kako to osnovano navodi podnositelj obavijesti, da predstavničko tijelo donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

10. Nadalje, za ocjenu zakonitosti osporenog Akta mjerodavna je i odredba članka 5. stavka 1. ZSPC-a koja propisuje da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama toga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju, između ostalog: dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet, sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora, ograničenja brzine kretanja vozila, parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja, zone smirenog prometa, uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama, uvjete ulaza, prometovanja i izlaza vozila iz zone prometa u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i kontaktnoj zoni itd.

11. Osporenim se Aktom, dakle, između ostalog, propisuju ograničenja kod korištenja prometnica te mjesta na kojima nije dozvoljeno parkiranje, ili se pravo na parkiranje ograničava te ograničenje brzine. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasigurno je, kako to proizlazi iz netom citirane odredbe članka 5. stavka 1. ZSPC-a, ovlaštena ova pitanja urediti općim aktom. Međutim, za donošenje tog općeg Akta, u skladu s odredbom članka 35. stavka 1. točke 2. ZLP(R)S-a nadležno je predstavničko, a ne izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

12. Slijedom netom utvrđenog, ovaj Sud zaključuje da je osporeni Akt, sagledavši ga u cjelini, donijelo nenadležno tijelo, s obzirom na to da odredba Statuta o nadležnosti gradonačelnika za donošenje općih akata nije dovoljni pravni temelj za donošenje osporenog Akta. Stoga, a kako je nesuglasnost sa zakonom u pogledu nadležnog tijela koje je donijelo osporeni Akt dovoljan razlog za njegovo ukiđanje, Sud nije ocjenjivao ostale prigovore podnositelja obavijesti kojima se upire na druge, različite nezakonitosti osporenog Akta.

13. Imajući na umu sve dosad izneseno, Sud je, na temelju članka 162. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, 36/24.) ukinuo osporeni Akt zbog njegove nezakonitosti u formalnom smislu.

14. Osporeni Akt prestaje važiti objavom ove presude u »Narodnim novinama«.

15. S obzirom na način odlučivanja u sporu, prijedlog za obustavu izvršenja bespredmetan je pa Sud o njemu nije odlučivao.

Poslovni broj: Usoz-129/2024-5

Zagreb, 27. travnja 2026.

Predsjednica vijeća
Snježana Horvat-Paliska, v. r.

657

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga Suda Željke Zrilić Ježek, univ. spec., predsjednice vijeća, Ljiljane Karlovčan-Đurović, Gordane Marušić Babić, Jelene Rajić i mr. sc. Inge Vezmar Barlek, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu JV iz [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj] i AT iz [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], obje zastupane po opunomoćeniku Milanu Samardžiću, odvjetniku u Rijeci, P. R. Vitezovića 2, na sjednici vijeća održanoj 27. travnja 2026.

presudio je

I. Ukida se Odluka o prvoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama na području Grada Senja, klasa: 340-02/24-01/08, urbroj: 2125-03-01-24-03 od 17. prosinca 2024. (»Službeni glasnik Grada Senja«, broj: 9/24.)

II. Nalaže se Gradu Senju, OIB: 61106276570, da JV, OIB: [osobni identifikacijski broj], i AT, OIB: [osobni identifikacijski broj], nadoknadi troškove ovog upravnog spora u iznosu od 1.000,00 eur, u roku od 30 dana od dana dostave ove presude.

Obrazloženje

I. JV i AT, obje iz [adresa], podnijele su zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o prvoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama na području Grada Senja, objavljene u »Službenom glasniku Grada Senja«, broj 9 od 17. prosinca 2024. i to u dijelu popisa nerazvrstanih cesta oznake NC125, [adresa] 1200 m, stambena ulica. Podnositelji zahtjeva ističu da je na temelju citirane Odluke pokrenut postupak evidentiranja nerazvrstane ceste upisane kod Zemljišno-knjižnog odjela Senj, označene kao kč.br. [katastarska čestica], zk. uložak [zemljišno-knjižni uložak], k.o. [katastarska općina]. Ističu da su na predmetnoj nekretnini upisani kao suvlasnici MT u 3/7 dijela i ST u 4/7 dijela. Navode da je MT preminuo te je u tijeku ostavinski postupak koji se vodi kod Općinskog suda u Crikvenici. U predmetnom ostavinskom postupku utvrđeni su zakonski nasljednici i to podnositeljice JV, AT i ABC. Podnositelji zahtjeva navode da je u odnosu na spornu kč.br. [katastarska čestica] zk. uložak [zemljišno-knjižni uložak], k.o. [katastarska općina] izrađen elaborat na zahtjev tadašnjeg vlasnika od strane Triangl d.o.o. iz Rijeke iz lipnja 2010., koji je potvrđen u katastru 8. srpnja 2010., a kojim elaboratom je izvedena parcelacija kč. br. [katastarska čestica] na kč. [katastarska čestica], [katastarska čestica], [katastarska čestica] i [katastarska čestica], sve k.o. [katastarska općina] i upisane su zgrade kao izgrađeno zemljište. Do navedenog elaborata iz 2010. sporna kč.br. [katastarska čestica] nije postojala, već je bila u sastavu kč.br. [katastarska čestica] i to kao dio stambeno-poslovne zgrade. Dakle, sporna kč.br. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina] nikada nije bila cesta u smislu članka 131. Zakona o cestama. Pored navedenog, prema stvarnom stanju na terenu, predmetna kč.br. 3249/14 ne udovoljava zakonskoj definiciji iz članka 131. stavka 1. Zakona o cestama iz 2011. godine i ne može biti evidentirana kao nerazvrstana cesta iz razloga što se ista nikada nije koristila za promet vozila niti je bila pristupačna većem broju korisnika, već je riječ o prilaznom dijelu okućnice obiteljske kuće izgrađene na kč.br. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina] koji prilazni dio vodi do navedene obiteljske kuće i garaže izgrađene na kč.br. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina] i tu završava. Navedenim prilaznim dijelom okućnice služili su se isključivo suvlasnici/stanari iste nekretnine, dok susjedne nekretnine, u vlasništvu trećih osoba, imaju svoje prilazne puteve te se nitko od njih nikada nije služio kč.br. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina]. Ističu da je nekretnina asfaltirana od strane privatne osobe, od 90-ih godina ograđena je željeznom ogradom i na predmetnu nekretninu može se pristupiti samo kada je željezna ograda otvorena, a za druge prolaznike (do mora i natrag) izgrađene su stepenice na susjednoj čestici ispred željezne ograde. Podnositelji zahtjeva naglašavaju da evidentiranje nerazvrstanih cesta može biti provedeno samo za ceste koje su izgrađene do stupanja na snagu Zakona o cestama iz 2011. godine. Navode kako je Grad Senj pokrenuo postupak evidentiranja nerazvrstane ceste označene kao kč.br. [katastarska čestica] zbog čega je podnositeljica zahtjeva JV uputila prigovor ovlaštenom geodetskom uredu i prigovor Ure-

du za katastar nekretnina te do podnošenja ovog zahtjeva navedeni elaborat nije potvrđen, a posjedovno i zemljišno-knjižno stanje nije izmijenjeno. Pojašnjavaju da predmetna nekretnina graniči s nekretninom kč.br. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina], a koja nekretnina je u naravi »cesta« i tu nekretninu – cestu izgradio je Grad Senj. Ta nekretnina je cesta u smislu Zakona o cestama iz 2011. godine, a ne sporna kč.br. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina]. Navedene nekretnine ([katastarska čestica] i [katastarska čestica]) odvaja upravo gore navedena željezna ograda. Odmah po izjavljivanju prigovora Grad Senj je putem komunalnog redara naložio uklanjanje navedene ograde zbog čega su podnositeljice zahtjeva podnijele tužbu kod Općinskog suda u Crikvenici zbog smetanja posjeda. Nadalje, podnositelji zahtjeva ističu kako se u osporavanom aktu nigdje ne navodi nekretnina kč.br. [katastarska čestica], već se samo navodi oznaka NC125 »[adresa] dužine 1200 m«, a predmetna nekretnina je površine od 77 čhv odnosno 275 m². Navode kako je pretpostavka koju donositelj općeg akta mora zadovoljiti jest da je u općem aktu osigurano vremensko i prostorno djelovanje, a u konkretnom slučaju isto nije određeno, jer u [adresa] postoji više ulica na odvojenim lokacijama, pa da bi bilo određeno prostorno djelovanje morale su se navesti točno određene katastarske ili gruntovne čestice. Pored navedenog, podnositeljima zahtjeva nije poznato je li osporavani akt donesen u skladu s odredbom članka 11. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, tj. je li objavljen nacrt Odluke radi provođenja javnog savjetovanja sa zainteresiranom javnosti, niti jesu li objavljeni razlozi za donošenje akta, odnosno ciljevi koji se žele postići savjetovanjem, zbog čega možebitno donositelj nije poštovao postupak donošenja Odluke. Slijedom navedenog, predlažu osporavani akt ukinuti u traženom dijelu, uz naknadu troška ovog postupka.

2. Očitovanje o podnesenim zahtjevima dostavio je predsjednik Gradskog vijeća Grada Senja u kojem se navodi kako je Odluka o nerazvrstanim cestama na području Grada Senja, klasa: 340-01/24-01/38, urbroj: 2125-03-01-24-03 od 29. listopada 2024. i dalje na snazi. Nakon njezinog donošenja izvršena izmjena i dopuna te je donesena Odluka o I. izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama na području Grada Senja, klasa: 340-02/24-01/08, urbroj: 2125-03-01-24-03 od 17. prosinca 2024. te su donesene i Odluka o II. izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama na području Grada Senja od 7. travnja 2025. kao i Odluka o II. izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama na području Grada Senja od 1. kolovoza 2025. Predmetne Odluke se, uz navedene izmjene i dopune, primjenjuju u pravnom prometu.

3. Zahtjev je osnovan.

4. Osporenu Odluku donijelo je Gradsko vijeće Grada Senja na 24. sjednici održanoj 17. prosinca 2024. na temelju članka 107. i članka 109. Zakona o cestama (»Narodne novine«, broj: 84/11. – 133/23.) te članka 40. Statuta Grada Senja (»Službeni glasnik Grada Senja«, broj: 4/20., 1/21.).

Navedenom Odlukom u članku 1. mijenja se popis nerazvrstanih cesta na području Grada Senja, kao sastavni dio Odluke o nerazvrstanim cestama (»Službeni glasnik Grada Senja«, broj: 8/24.) te je u tablici naveden popis nerazvrstanih cesta na području Grada Senja.

Člankom 2. određeno je da će se ova Odluka objaviti u »Službenom glasniku Grada Senja«, a stupa na snagu dan nakon objave.

U navedenoj Odluci u popisu nerazvrstanih cesta, između ostalih, pod točkom 125., oznake NC125 navodi se »Ulica [adresa] 1200 m, stambena ulica«.

5. Predmetna Odluka o prvoj izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama na području Grada Senja predstavlja popis nerazvrstanih cesta na području Grada Senja te je donesena na temelju valjane pravne osnove članka 107. Zakona o cestama, koji u stavku 3. propisuje da jedinica lokalne samouprave vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području.

6. Prema stajalištu ovog Suda, odluke o određivanju i popisu nerazvrstanih cesta opći su akti koji podliježu ocjeni zakonitosti u objektivnom upravnom sporu, pri čemu ovlast za donošenje popisa nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave pripada predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave.

7. U svjetlu navoda podnositelja zahtjeva, nakon analize osporene Odluke, odnosno postupka njenog donošenja, Sud je ocijenio da postupak koji je prethodio njenom donošenju nije proveden u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine«, broj: 25/13., 85/15. i 69/22. – u daljnjem tekstu: ZPPI).

8. Mjerodavne odredbe članka 11. stavaka 1. i 2. ZPPI-a propisuju da su tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba. Savjetovanje s javnošću tijela državne uprave provode preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću, a druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima preko internetske stranice ili preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću, objavom nacrta propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta, sastavom radne skupine koja je izradila nacrt, ako je odlukom članka 11. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama bila osnovana te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja.

9. Budući da se osporenim općim aktom utječe na interese građana, pa tako i na interese podnositelja zahtjeva, Grad Senj bio je dužan provesti savjetovanje s javnošću u vezi s osporenom Odlukom. Međutim, na mrežnoj stranici Grada Senja ne postoji podatak o provođenju savjetovanja s javnošću u vezi s osporenom Odlukom, a niti se na istu okolnost očitovao donositelj općeg akta, iz kojeg razloga je osporeni akt nezakonit u formalnom smislu.

10. Slijedom iznesenog, valjalo je na temelju odredbe članka 162. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine« broj: 36/24.) odlučiti kao u točki I. izreke presude.

11. Podnositelji zahtjeva zatražili su i naknadu troška ovog upravnog spora, i to za sastav zahtjeva za pokretanje postupka ocjene zakonitosti općeg akta, kao i za sastava podneska od 3. studenoga 2025. u skladu sa Tbr. 27. točka 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (»Narodne novine«, broj: 138/23., 107/25. – dalje: Tarifa) u iznosu od po 1.000,00 eura, odnosno u ukupnom iznosu od 2.000,00 eura.

12. Polazeći od stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske o pravu podnositelja zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta na naknadu troškova objektivnog upravnog spora izraženog u odluci broj: U-III-837/2021 od 3. prosinca 2024. podnositelji koji su uspjeli u predmetnom objektivnom sporu imaju pravo na naknadu troškova spora na temelju članka 147. stavka 1. u svezi članka 144. stavaka 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima.

13. Prema članku 147. stavku 1. Zakona o upravnim sporovima stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora, ako zakonom nije drukčije propisano.

Odredbom članka 144. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima propisano je da troškove spora čine opravdani izdaci učinjeni tijekom i u povodu spora. Troškovi spora obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika i drugih osoba koje imaju pravo na zakonom propisanu naknadu (stavak 2.).

14. S obzirom na navedeno, podnositeljima zahtjeva priznato je pravo na naknadu troška za sastavljanje zahtjeva u zatraženom iznosu od 1.000,00 eura prema Tbr. 27. točka 3. Tarife, dok im nije priznat trošak sastava podneska od 3. studenoga 2025. jer istim u bitnom ponavljaju navode iz zahtjeva, te je stoga na temelju članka 147. stavka 1. odlučeno kao pod točkom II. izreke ove presude.

15. Ukinuti opći akt prestaje važiti danom objave u »Narodnim novinama« temeljem odredbe članka 162. stavak 4. Zakona o upravnim sporovima.

Poslovni broj: Usoz-130/2025-9

Zagreb, 27. travnja 2026.

Predsjednica vijeća
Željka Zrilić Ježek, univ. spec., v. r.

658

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga Suda Željke Zrilić Ježek, univ. spec., predsjednice vijeća, Ljiljane Karlovčan-Đurović, Gordane Marušić Babić, Jelene Rajić i mr. sc. Inge Vezmar Barlek, članice vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po obavijesti LK, [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], na sjednici vijeća održanoj 27. travnja 2026.

presudio je

Ukidaju se članak 80. stavak 3. u dijelu koji glasi: »u roku od 15 dana« i članak 82. stavak 6. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Podstrana (»Službeni glasnik Općine Podstrana« broj: 21/2021.)

Obrazloženje

1. Leo Klarić je na temelju odredbe članka 158. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine« broj 36/24. – dalje: ZUS) podnio prijedlog Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske da pokrene postupak ocjene zakonitosti članaka 80. i 82. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Podstrana (»Službeni glasnik Općine Podstrana« broj: 21/2021., objavljen 13. rujna 2021., dalje u tekstu: Poslovnik). Poslovnik je donesen na temelju članka 33. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« broj: 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20. – dalje u tekstu: Zakon) i članka 30. Statuta Općine Podstrana (»Službeni glasnik Općine Podstrana« broj 7/21).

2. Podnositelj u svom prijedlogu ukazuje na neusklađenost članaka 80. i 82. Poslovnika s odredbom članka 34.a. Zakona. Navodi da članak 80. Poslovnika propisuje da načelnik saziva sjednicu Vijeća u roku od 15 dana ako to ne učini predsjednik Vijeća po zahtjevu jedne trećine vijećnika dok, suprotno tome, članak 34.a. Zakona jasno propisuje da je rok 8 dana, a ne 15 dana. Nadalje, ističe da usklađenost članka 34.a. stavak 1. Zakona i članka 82. stavak 6. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Podstrana postoji samo u slučaju da se članak 82. Poslovnika ne odnosi na zahtjev najmanje

jedne trećine članova predstavničkog tijela, već na predmete koji su predloženi od drugih ovlaštenih predlagatelja, što nije slučaj u ovom predmetu. U prilogu dostavlja tumačenje pročelnice Upravnog odjela za pravne poslove i strateško upravljanje Općine Podstrana iz kojeg je vidljivo da se Predsjedniku vijeća daje pravo da sam odredi koje će prijedloge staviti na dnevni red a koje ne, kao i pravo većini vijećnika Općinskog vijeća da odlučuje na sjednici bez rasprave. Smatra da se na ovaj način predsjedniku Vijeća i općinskoj većini daju ovlasti koje im zakonodavac nije propisao, a time se protivno Ustavu Republike Hrvatske ograničavaju prava općinskih vijećnika Općine Podstrana da predlažu i raspravljaju. Ističe kako neusklađenost ovih odredbi s pravnim okvirom šteti ostvarivanju ustavnog prava građana na lokalnu samoupravu i djelotvoran rad predstavničkog tijela, te se u tom smislu poziva na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-2678/2006 od 4. travnja 2007.

Predlaže ukinuti osporavane odredbe Poslovnika.

3. U dostavljenom očitovanju predsjednik Općinskog vijeća navodi kako usporedbom članaka 34. i 34.a. Zakona s odredbama 30. i 80. Poslovnika proizlazi kako je istima uređeno pitanje redovnog sazivanja sjednica općinskog vijeća (članak 34. Zakona i članak 80. stavak 1. Poslovnika) te »izvanrednog sazivanja« sjednice predstavničkog tijela (članak 34.a. Zakona i članak 80. stavak 2. Poslovnika) odnosno onda kada ju ne predlaže predsjednik predstavničkog tijela, već kada jedna trećina vijećnika koristi svoje zakonsko pravo da zahtijeva sazivanje sjednice predstavničkog tijela. Kod »izvanrednog sazivanja« sjednice općinskog vijeća rok određen Poslovnikom (15 dana) određen je dužim rokom od roka određenog Zakonom (8 dana), stoga se ima primijeniti Zakon, kao propis višeg ranga. Članom 82. Poslovnika uređeno je pitanje utvrđivanja dnevnog reda sazvane sjednice te se ova odredba primjenjuje prilikom sazivanja redovnih sjednica kada dnevni red predlaže predsjednik općinskog vijeća, a ne jedna trećina vijećnika. U slučaju »izvanrednog sazivanja« sjednice predstavničkog tijela, po obrazloženom zahtjevu jedne trećine vijećnika primjenom članka 34.a. Zakona, dnevni red takve sjednice predstavničkog tijela već je određen samim (obrazloženim) zahtjevom ovlaštenog predlagatelja za sazivanje i održavanje takve sjednice. Ovlasti općinskih vijećnika radi pripreme zahtjeva, potrebnih materijala, prijedloga akta/akata o kojima će se raspravljati i glasniti, kojima će se zahtjev za sazivanje takve sjednice predstavničkog tijela učiniti obrazloženim u smislu članka 34.a. Zakona, propisane su člankom 22. Poslovnika, pa stoga ne stoji navod podnositelja da su prava općinskih vijećnika da predlažu i raspravljaju ograničena. Slijedom navedenog, predlaže odbiti kao neosnovan podneseni zahtjev predlagatelja.

4. Podnositelj zahtjeva u očitovanju na dostavljeni odgovor u bitnom ističe kako je neosnovano tumačenje kojim se tvrdi da se članak 82. Poslovnika ne primjenjuje kod izvanrednih sjednica jer Poslovnik nema odredbu koja bi isključila primjenu članka 82., a predsjednik i dalje ima mehanizam izmjene dnevnog reda, što je nezakonito. Očitovanje vijeća da se članak 82. Poslovnika primjenjuje samo na redovne sjednice nije utemeljeno jer niti jedna odredba Poslovnika to ne propisuje, niti iz teksta članka 82. proizlazi ograničena primjena, niti Poslovnik sadrži posebna pravila za sjednice iz članka 34.a. Zakona. Navodi kako Poslovnik daje predsjedniku ovlast procijeniti obrazloženost zahtjeva za sazivanje izvanredne sjednice, odlučiti o uvrštavanju i odgoditi postupanje. Kao dokaz da Poslovnik ograničava prava ovlaštenog predlagatelja iz članka 34.a. Zakona dostavlja zapisnik sa 3. sjednice Općinskog vijeća održane 10. rujna 2025.

5. Prijedlog je osnovan.

6. Čl. 34.a. Zakona propisuje:

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

Ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u roku iz stavka 1. ovoga članka, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela, sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik ili župan u roku od 8 dana.

Nakon proteka rokova iz stavka 2. ovoga članka sjednicu može sazvati, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela, čelnik tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Sjednica predstavničkog tijela sazvana sukladno odredbama stavka 1., 2. i 3. ovog članka mora se održati u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Sjednica sazvana protivno odredbama ovoga članka smatra se nezakonitom, a doneseni akti ništavima.

7. Članak 80. Poslovnika propisuje:

Predsjednik Vijeća saziva sjednicu Vijeća po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu Vijeća, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Ukoliko predsjednik Vijeća ne sazove sjednicu u roku iz stavka 2. ovog članka sjednicu će sazvati općinski načelnik u daljnjem roku od 15 dana.

Članak 82. Poslovnika propisuje:

Dnevni red sjednice utvrđuje se na početku sjednice. Predsjednik vijeća stavlja na raspravu prijedlog dnevnog reda.

Vijećnik, odnosno klub vijećnika može predložiti da se iz predložena dnevnog reda pojedini prijedlog izostavi ili da se izmijeni redoslijed razmatranja pojedinih prijedloga.

Prijedlog iz stavka 2. ovog članka može se podnijeti u pisanom obliku ili usmeno na sjednici i mora biti obrazložen.

O prijedlogu iz stavka 2. ovog članka odlučuje se većinom glasova nazočnih vijećnika.

Predsjednik vijeća unosi u prijedlog dnevnog reda sve predmete iz djelokruga Vijeća što su mu ih u rokovima i na način predviđen Statutom i Poslovníkom podnijeli ovlašteni predlagatelji.

Ako predsjednik Vijeća nije u prijedlog dnevnog reda unio predmet što ga je predložio ovlašteni predlagatelj u roku i na način predviđen Poslovníkom, a predlagatelj ostaje kod svog prijedloga odlučuje se na sjednici bez rasprave.

O prijedlogu dnevnog reda glasuje se sa »za« ili »protiv«, većinom glasova nazočnih.

8. Citiranjem odredbom članka 34.a. Zakona propisana je dužnost predsjednika da sazove sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi prijedlog jedne trećine vijećnika u roku od 15 dana od primitka zahtjeva. Međutim, ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u roku iz stavka 1. ovog članka, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela, sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik ili župan u roku od 8 dana. Podnositelj prijedloga sadržajno osporava odredbu članka 80. stavak 3. Poslovnika koja propisuje dužnost općinskog načelnika da u daljnjem roku od 15 dana sazove sjednicu na obrazloženi prijedlog jedne trećine vijećnika ako to nije učinio predsjednik predstavničkog tijela. Odredba članka 80. stavak 3. Poslovnika je u koliziji s kogentnom zakonskom normom kojom je propisana dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana da sazove sjednicu u

roku od 8 dana ako to ne učini predsjednik predstavničkog tijela na obrazloženi prijedlog jedne trećine vijećnika.

9. Nadalje, svrha i cilj odredbe članka 34.a. Zakona nije puko sazivanje sjednice, već je to rasprava i odlučivanje o prijedlogu koji je podnijela jedna trećina vijećnika. Samo raspravljanjem i odlučivanjem o podnesenom, obrazloženom prijedlogu, može se ostvariti pravo trećine vijećnika, kao manjine u predstavničkom tijelu, da se i o takvom prijedlogu raspravlja. Prema ocjeni ovoga Suda, pravo manjine ne može se smatrati ispunjenim samom činjenicom sazivanja sjednice, stoga je tumačenje predsjednika Općinskog vijeća da se o predloženoj točki dnevnog reda koju je podnijela jedna trećina vijećnika odlučuje (glasuje) na sjednici bez rasprave, većinom glasova nazočnih, protivno svrsi i cilju članka 34.a. Zakona jer se na taj način omogućuje predstavničkoj većini da već na početku sjednice glasovanjem ne prihvati prijedlog dnevnog reda. Isto ima za posljedicu da će sjednica, sazvana na zahtjev ovlaštene predstavničke manjine, biti zaključena a da se o prijedlogu neće niti raspravljati ni odlučivati. Člankom 22. Poslovnika osigurana je samo tehnička pomoć kod pripreme potrebnih materijala za sazivanje sjednice, ali ne i sadržajno ostvarivanje prava na raspravljanje i odlučivanje od strane vijećnika o prijedlogu predstavničke manjine.

10. Iz sadržaja podnesenog prijedloga, razvidno je da se osporava upravo način na koji se prijedlog jedne trećine vijećnika stavlja na dnevni red sjednice, stoga je Sud ocijenio nezakonitom sadržajno osporavanu odredbu članka 82. stavak 6. Poslovnika.

11. Slijedom navedenog, na temelju odredbe članka 162. stavak 3. ZUS-a ukinute su osporene odredbe Poslovnika.

12. Ukinute odredbe Poslovnika prestaju važiti danom objave presude u »Narodnim novinama« (članak 162. stavak 4. ZUS-a).

Poslovni broj: Usoz-148/2025-8
Zagreb, 27. travnja 2026.

Predsjednica vijeća

Željka Zrilić Ježek, univ. spec., v. r.

659

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Jelene Rajić, predsjednice vijeća, Ljiljane Karlovičan-Đurović, Gordane Marušić-Babić, Željke Zrilić Ježek i mr.sc. Inge Vezmar Barlek članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom u povodu zahtjeva Ž. P. iz [adresa], OIB [osobni identifikacijski broj], kojeg zastupa opunomoćenica Katarina Biluš, odvjetnica u Korčuli, na sjednici vijeća održanoj 27. travnja 2026.

presudio je

Ukida se članak 1. Odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi Općine Orebić, klasa: 363-01/25-01/09, urbroj: 2138/03-02-25-01 od 30. srpnja 2025. (»Službeni glasnik Općine Orebić«, broj: 5/25. od 11. kolovoza 2025.) u odnosu na čkr. 1545/17 k.o. Nakovanj.

Obrazloženje

1. Podnositelj zahtjeva navodi da je Odlukom o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi Općine Orebić, klasa: 363-01/25-01/09, urbroj: 2138/03-02-25-01 od 30. srpnja 2025., a koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Orebić na

sjednici vijeća 30. srpnja 2025., između ostalog, kao komunalnom infrastrukturom javnim dobrom u općoj uporabi proglašena i čkbr. 1545/17 k.o. Nakovanj, koja u naravi ne predstavlja cestu niti je to ikad bila već se radi o dvorištu podnositelja zahtjeva. Navodi da je on nasljednik jednog od upisanih suvlasnika (T. P.) što dokazuje rješenjem o nasljeđivanju. Ističe da je rješenjem Upravnog odjela za graditeljstvo Dubrovačko-neretvanske županije od 8. srpnja 2008. utvrđena građevinska čestica za postojeću stambenu građevinu izgrađenu na spornoj čestici a u prilogu kojeg se i nalazi skica na kojoj nema ucrtanog puta niti ceste. Smatra da čestica ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 131. stavak 1. Zakona o cestama te da osporavana Odluka nije u skladu sa zakonom. Predlaže ukinuti osporenu Odluku u odnosu na čkbr. 1545/17 k.o. Nakovanj.

2. Odgovarajućom primjenom članka 48. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, broja: 36/24. – dalje u tekstu: ZUS), Sud je pozvao donositelja Odluke da se očituje o zahtjevu, međutim donositelj tijekom postupka nije dostavio očitovanje.

3. Predmet ovog postupka ocjena je zakonitosti Odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi Općine Orebić klasa: 363-01/25-01/09, urbroj: 2138/03-02-25-01 od 30. srpnja 2025. (»Službeni glasnik Općine Orebić broj 5/25 od 11. kolovoza 2025. – dalje u tekstu Odluka) koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Orebić na 2. sjednici održanoj 30. srpnja 2025.

4. Zahtjev je osnovan.

5. Osporena Odluka donesena je na temelju odredbe članka 101., 131. i 132. Zakona o cestama (»Narodne novine«, broj: 84/11., 22/13., 54/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 04/23, 133/23. – dalje u tekstu ZoC) i članka 31. Statuta Općine Orebić (»Službeni glasnik Općine Orebić«, broj: 2/13., 3/18, 2/20, 6/20 – dalje u tekstu: Statut)

6. Odredba članka 1. Odluke glasi:

Ovom Odlukom proglašava se komunalna infrastruktura, nerazvrstane ceste, javnim dobrom u općoj uporabi na nekretninama oznake:

»(...)čkbr. 1545/17 ko Nakovanj (...)«

7. Podnositelj zahtjeva osporava zakonitost određivanja konkretne površine kao dijela nerazvrstane ceste, tvrdeći, među ostalim, da se predmetna nekretnina na dan stupanja na snagu ZoC-a nije koristila za promet vozila odnosno nije bila pristupačna većem broju korisnika već se radi o ograđenom zemljištu u vlasništvu podnositelja zahtjeva.

8. Članak 98. stavak 1. ZoC-a definira nerazvrstane ceste kao ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim tim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ZoC-a, i to posebice:

– ceste koje su na području gradova s više od 35.000 stanovnika te gradova koji su sjedišta županija bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (»Narodne novine«, broj: 54/08., 122/08., 13/09., 104/09. i 17/10.),

– ceste koje povezuju naselja,

– ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja,

– terminali i okretišta vozila javnog prijevoza,

– pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina,

– druge ceste na području naselja i gradova.

8.1. Članak 100. ZoC-a propisuje da nerazvrstanu cestu čine:

– cestovna građevina (donji stroj, kolnička konstrukcija, sustav za odvodnju atmosferskih voda s nerazvrstane ceste, drenaže, most,

vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obložni zid, pothodnik, nathodnik i slično), nogostup, biciklističke staze te sve prometne i druge površine na pripadajućem zemljištu (zelene površine, ugibaldišta, parkirališta, okretišta, stajališta javnog prijevoza i slično),

– građevna čestica, odnosno cestovno zemljište u površini koju čine površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina zemljišnog pojasa te površina zemljišta na kojima su prema projektu ceste izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima (objekti za održavanje cesta, upravljanje i nadzor prometa, benzinske postaje, servisi i drugo),

– zemljišni pojas s objiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine prema projektu ceste,

– prometna signalizacija (okomita, vodoravna i svjetlosna) i oprema za upravljanje i nadzor prometa,

– javna rasvjeta i oprema ceste (odbojnici i zaštitne ograde, uređaji za zaštitu od buke, uređaji za naplatu parkiranja i slično).

8.2. Člankom 131. stavkom 1. ZoC-a propisano je da ceste koje se na dan stupanja na snagu ZoC-a (28. srpnja 2011.) koriste za promet vozila po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ZoC-a, postaju nerazvrstane ceste.

8.3. Prema stavku 4. članka 131. ZoC-a, nerazvrstane ceste izgrađene do dana stupanja na snagu ZoC-a koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja nerazvrstane ceste, a koji pribavlja i nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno pravna osoba koja je ovlaštena upravljati nerazvrstanom cestom sukladno propisima iz članka 107. ZoC-a i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista.

9. Iz povijesnog zemljišnoknjižnog izvotka Općinskog suda u Dubrovniku, Zemljišnoknjižnog odjela Korčula proizlazi da čkbr 1525/17 k.o. Nakovanj šuma površine 1896 m² te su kao suvlasnici upisani M. P., T. P. (pok. otac podnositelja zahtjeva) i O. P.

10. Uvidom u digitalnu ortofoto kartu iz 2011. godine te Google kartu predmetne nekretnine i okolnog područja utvrđeno je da je riječ o čestici na kojoj su izgrađene tri kuće (kućni broj 32, 33 i 34) te sa sjeverne strane uz šumu graniči s cestom Lovište.

11. Imajući u vidu pasivnost donositelja akta koji nije ni odgovorio na podnesen zahtjev, a s obzirom na to da iz dokumentacije u spisu sa sigurnošću ne proizlazi da je uopće riječ o cesti koja se na dan stupanja na snagu ZoC-a koristila za promet vozila i koja je bila pristupačna većem broju korisnika, Sud utvrđuje da sporna nekretnina (za sada) ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 131. stavkom 1. ZoC-a da bi se mogla smatrati nerazvrstanom cestom koja je kao takva postojala na dan stupanja na snagu ZoC-a. Stoga osporavani dio Odluke u odnosu na čkbr. 1545/17 k.o. Nakovanj, nije suglasan sa zakonom.

12. Stoga je, na temelju odredbe članka 162. stavka 3. te 48. stavak 4. ZUS-a, odlučeno kao u izreci.

13. Ukinuti dio Odluke prestaje važiti danom objave ove presude u »Narodnim novinama« (članak 162. stavak 4. ZUS-a).

Poslovni broj: Usoz-223/2025-6

Zagreb, 27. travnja 2026.

Predsjednica vijeća
Jelena Rajić, v. r.

Urednica: Sandra Lacmanović Meić

PRAVNA POČETNICA

PRIRUČNIK ZA ODVJETNIČKE VJEŽBENIKE I DRUGE PRAVNIKE POČETNIKE

III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje

Recenzentica:
Jelena Rubeša Bilobrk

▣ Pravna biblioteka ▣ priručnici ▣ prosinac 2024. ▣ meki uvez ▣

Cijena: 17,00 EUR

Oznaka: 811-582

Više na: www.nn.hr

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6, tel.: 01/6652-866, 6652-843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: prodajaknjiga@nn.hr, odnosno kupiti u našim prodavaonicama ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Anamarija Badovinac
10 000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244
NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6
Predsjednik Uprave: Alen Gerek
Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6
Direktor: Ostap Graljuk
Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855
TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.
Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.
Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.
Novine izlaze jedanput tjedno i po potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871,
e-adresa: oglas@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasigradjana@nn.hr.

Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2026. godinu iznosi 376,00 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 860,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 1.070,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.

O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 7,00 EUR.